

SLIVNIŠKI *pogledi*

IZ VSEBINE

Intervju: **Vladimir Urbanc** (str. 4)

Aktualno: **Agrarne skupnosti** (str. 6)

Predstavitev kraja: **Bločice** (str. 8)

Naša društva: **Planinsko društvo Cerknica** (str. 20)

Kultura: **Filip Jakob Repež** (str. 22)

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje
Cerknica | Čohovo | Dobec | Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje
Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane | Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče
Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredek | Otok | Otonica | Pikovnik
Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica | Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje
Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo | Štrukljeva vas
Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

917723861019006

VSEBINA

Uvodnik	3
Intervju	
<i>Vladimir Urbanc</i>	4
Aktualno pri nas	
<i>Agrarne skupnosti povezujejo ljudi na podeželju</i>	6
Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz	
<i>Bločice</i>	8
Iz občinske hiše	10
Občina za občane	11
Dogaja se	14
Naša društva	
<i>Planinsko društvo Cerknica</i>	20
Kultura in kulturniki	
<i>Filip Jakob Repež</i>	22
Šport	24
Duh nekega drugega časa	
<i>1959 Jeršiče – dobili smo elektriko</i>	26
<i>Notranjske artikulacije</i>	26
Mladi mladim	27
Obveščamo	27
Čudoviti svet Notranjskega parka	
<i>Kako ustrezno skrbeti za Cerkniško jezero?</i> ..	28
Razgibajmo možgane	30
Lepo vabljeni	31

Kolofon: **Slivniški pogledi** – glasilo Občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica. Cena izvoda s poštnino za naročnike izven občine Cerknica: 2,78 €. Naklada: 4.000 izvodov. Mednarodna standardna serijska številka ISSN: 2386-0197. Odgovorna urednica: **Sergeja Širca**. Uredniški odbor: **Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maja Mahne, Maruša Mele Pavlin in Maruša Opeka**. Naslov uredništva: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Elektronski naslov: urednistvo@slivniskipogledi.si. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja. Oblikovanje in tisk: Evrografis d. o. o.

Fotografija na naslovnici: Mlečna cesta skozi Rakov Škocjan.

Foto: **Zoran Vidrih**

Pomladansko cvetje

Rastline so jo že nekaj časa napovedovale, z 21. marcem pa se je pomlad tudi uradno začela. Spomladi, preden se drevje olista in do gozdnih tal pride še dovolj svetlobe, je enkraten čas za obisk gozdov Notranjskega parka, saj so ti zdaj najbolj pisani. Par vrst pa nas bo pozdravilo tudi s travnikov.

Mali zvončki, trobentice, vijolice in telohi niso edini znanilci pomladi, ki obarvajo podrast notranjskih gozdov. Rumena so cvetja lapuha pa beli repuh, za dinarske gozdove značilno tevje, strupeni navadni volčin, prikupni jetrnik in zavarovani pomladanski veliki zvonček ali kronica ter mnoge druge bodo na sprehodu razveseljevali nas in prve čmrclje, ki so se zbudili iz zimskega spanja.

Uživajte v pogledu nanje in pustite, da razvedrijo tudi druge obiskovalce Notranjskega parka.

Avtor: Jošt Stergaršek

Beli repuh

Deveterolistna konopnica

Tevje

Navadni pasji zob

Navadni volčin

Lovorolistni volčin

Nunka

Rivimova vijolica

Gremo v hribe!

Foto: Valter Leban

Slovinci smo nedvomno planinski narod. V naši državi je po podatkih Planinske zveze Slovenije 287 planinskih društev, registriranih

planincev pa kar 54.574. Ko se na lep dan konec tedna povzpnejo na bližnjo vzpetino, imamo občutek, da je ljubiteljev gora še veliko več in da so vsi naenkrat v hribih. Na poti zagotovo srečamo kakega od nekdanjih sošolcev, sosedov ali sodelavcev in pogosto se pod vrhom naredi dolga kolona, ki se potem ponovi pri čakanju na topel čaj v koči pod vrhom.

Tudi vzpetine na Cerkniskem so dobro obiskane in pohvalimo se lahko s pravo transverzalo. Planinsko društvo Cerknica je namreč uredilo Cerkniško planinsko pot, ki se je je takoj prijelo ime Cerkniška transverzala. Če imate planinsko kondicijo in dva dni prostega časa, se lahko povzpnete na 1114 metrov visoko Slivnico, zatem na Veliko Špičko, ki je samo za borih pet metrov nižja od 1000 metrov, nato na najvišji vrh teh krajev, 1269 metrov visoki Veliki Javornik, in za konec na »skromnih« 856 metrov visoko Križno goro.

Možnosti za osvajanje vrhov ali le kratek sprehod pred nedeljskim kosilom je okoli nas res veliko, prav tako organiziranih dogodkov, ki vabijo v hribe. Med hribolazniškimi podvigi pri nas gotovo izstopa dogodek 8 ur Slivnice, ko se v času povprečnega delovnega dne najhitrejši na čarovniško goro vzpenjo osemkrat ali devetkrat, **Toni Vencelj** pa celo desetkrat. A bolj kot osvajanje najvišjih vrhov in izzivalnih smeri ter postavljanje hitrostnih rekordov se v zadnjih letih med ljudmi širi veselje do rekreativne hoje po hribih.

Tudi Slivniški pogledi bralce redno vabimo v naravo, saj smo že s svojim imenom nepreklicno povezani s Slivnico. Ob snovanju vsebine smo se odločili nekaj prostora nameniti tudi idejam za izlete. Vsebina rubrike je namenoma zelo raznolika. Doslej smo vas povabili tako na kratek sprehod po Cerknici in okolici, ki ga zmore vsakdo, kot tudi na Slivnico, za katero pa se primerno obujete in si prej naberite malce kondicije.

Prva letošnja res pomladna številka Slivniških pogledov prinaša predstavitev Planinskega društva Cerknica, ki je zaslužno, da je na Slivnici postavljen planinski dom (držite pesti, da bo Občina Cerknica tokrat imela srečno roko pri izbiri novega najemnika doma). V društvu sicer v svoje vrste vabijo vse, ki radi osvajate nove vrhove in spoznavate nove kraje. Trudijo se, da vsako leto organizirajo čim bolj raznolike in zanimive pohode. Kot poudarja **Štefka Šebalj Mikše**, planinska vodnica iz cerknškega društva, so njihovi pohodi zelo raznoliki, zato lahko vsakdo glede na svojo fizično pripravljenost najde kaj zase.

Tudi mi vas bomo ob sodelovanju Planinskega društva Cerknica in domačih turističnih društev še naprej vabili na prijetne izlete po Cerkniskem. Pridružite se nam!

Sergeja Širca

Vladimir Urbanc: o časih, ko je vsak imel uro

Cerkniški urar **Vladimir Urbanc** je stalnica v življenju Notranjcev, pravzaprav je z urarji Urbanci povezanih več generacij, saj je obrt že leta 1918 odprl njegov oče **Janko**, urar pa je bil tudi njegov brat **Milan**. Urarna deluje v levem taborskem stolpu, ki ga je oče kupil leta 1930. Po urarski družini stolp, ki je bil tudi njihov dom, danes imenujemo *Urbancov tabor*.

Gospod Urbanc, o poklicu torej niste razmišljali?

Oče je bil urar in ko sem končal osnovno šolo, sem se pri njem učil, vsako leto sem šel še za tri mesece v Celje v šolo. Tudi starejši brat Milan se je učil pri očetu.

Je bilo dovolj dela za oba?

Nekaj časa za vse tri! In to samo s popravili. Ure so smele od leta 1945 do osamosvojitve prodajati samo državne trgovine. Imeli smo delavnico. Takrat je vsak imel uro, bile so samo mehanske in smo jih popravljali. Ure je bilo treba tudi vzdrževati, čistili smo jih na štiri leta. Ko so se pojavile elektronske ure, je bilo dela manj, oče je šel v *penzijo*, ostala sva sama z bratom, še po osamosvojitvi sva nekaj časa delala skupaj. No, potem sem pa sam odprl še trgovino.

Se spomnite svoje prve ure?

Se. Prvo uro sem dobil pri birmi, bila je znamke Stima.

Ura je bila torej dragocenost?

Ura je bila draga, najmanj eno mesečno plačo je bilo treba odšteti zanjo. Običajno so jih dobivali birmanci, botri so jih kupovali v državnih trgovinah ali pa na *šverc-komerc* v Trstu.

Niso pa vas spremljale samo ure, ampak tudi nogometna žoga. Letos, ko bo Nogometni klub Cerknica

praznoval 90 let, ste dobili priznanje Športne zveze Cerknica.

Ja, tam okoli 56. leta sem začel. Dobivali smo se vrstniki, prijatelji ... Takrat se je klub imenoval Nogometni klub Slivnica. Bil sem tajnik, predsednik je bil **Albin Milavec**. Igrali smo v nogometni podzvezi Ljubljana z Logatcem, Vrhniko, Domžalami ...

Z Begunjami?

Samo prijateljske tekme, Begunjci niso bili registrirani, Rakek je bil pa en razred višje.

Kaj pa treningi?

Vse je bilo amatersko. Dobivali smo se v Kolenu in nabijali žogo, drese smo *sfehtali*, kakšno žogo tudi. Igrišče smo urejali sami. Kar naprej smo ga urejali, ker nam ga je zalivala voda! Slačilnic ni bilo, kar v grmovju smo se preoblekli. Na tekmah nam je žoga kar naprej letela v vodo, ko smo jo lovili, je sodnik prekinil tekmo. Če smo šli igrati na Rakek, smo šli z *bicikli*, če smo šli kam dalj, pa z vlakom ali z avtobusom. Karto si je moral plačati vsak sam.

Si še ogledate kakšno tekmo?

Še, še. Grem tudi na reprezentančne tekme. Ko je Ajdovščina igrala v prvi ligi, sem šel vsako drugo nedeljo še v Ajdovščino.

Se spomnite kakšnega igralca, ki je v Cerknici še posebej izstopal?

Najbolj sta izstopala brata **Voljč**, **Janez** in **Robert**. Kar prišla sta na trening, fino igrala in nas vprašala, če se lahko vpišeta. In sta se. Kmalu so ju opazili v Olimpiji in sta šla tja. Takrat bi ju lahko prodali, pa smo pozabili na to. Vsaj za kakšen dres in žogo bi dobili.

Menda ste bili tudi priložnostni kinooperater?

Ko sem se izučil za urarja, sem se pri **Lojzetu Bajcu** še za kinooperaterja. Bajc je bil operater. Črno-bele ruske filme smo vrteli, prvi ameriški film je pa bil Ples na vodi. V nedeljo sta bili predstavi ob 15. ali 16. uri in ob 20. uri, ena predstava je bila še v sredo. Vse je hodilo v kino, televizij ni bilo. Samo en televizor je bil v celi Cerknici, na Brestu so ga imeli.

Cerknica se je verjetno do danes kar precej spremenila?

Tega se ne da primerjati, kraj je bil prej bolj prijeten. Ni bilo toliko stvari. Smo se dobivali, ker nismo imeli kam iti. Edini zabavi sta bili kino ali pa kakšna veselica. Eni so imeli še plesne vaje, ampak tja nisem hodil; eni nogometiši so, potem ko je bila tekma, so pa še tam plesali ...

Pa poznali smo se vsi, tujci so bili samo učitelji in nekaj ljudi z Bresta.

Saj res. Šolo ste imeli na Veliki gasi, Partizanski ulici torej?

A, ne. V šolo sem pa hodil na več krajev. Prvi razred sem pri učiteljici **Tilki Mele** naredil v Dolenji vasi, v drugi razred sem hodil na občino, potem smo bili v bivšem gasilskem domu, nadaljevali smo na bivši Brestovi direkciji, to je tam, kjer je danes notarka, potem pa so obnovili šolo na Veliki gasi, ki je bila med vojno požgana.

Učiteljev se še spominjate?

Ravnatelj je bil **Jože Kristen**, je bil kar *šarf*, ena učiteljica se je pisala **Bolha**, učila je **Sonja Verbec**, Tilka Mele, pa **Zajc** je bil ... Se spomnim, se.

Verjetno so vam v spominu ostali številni danes že pokojni Cerkničani?

Teh je pa ogromno. **Kristenova**, ravnateljeva žena, je bila ravnateljica pošte, **Žumer** je imel vinsko klet, zdravnik je bil **Pušenjak**, lekarnar **Carnelutti**, mehanik **Toni Mele**, klepar **Korče** ... Carnelutti je govoril drugače, ni bil domačin in še študiral je na Češkem. Kadar so me poslali v lekarno, sem vedno vprašal: »Koliko bo to *koštalo*?« Carnelutti me je vprašal nazaj: »Fantek, koliko pa imaš ti denarja?« Pokazal sem mu. In zmeraj je bilo: »*Rafno praf*.« Če sem ga imel premalo, je bilo *rafno praf*, če sem ga imel preveč, je bilo pa tudi *rafno praf*. Klepar **Korče** je pa vedno z *biciklom* hodil čez Plac. Ko smo bili mulci, smo na vrv navezali ali prazen ovitek od čokolade ali denarnico. Peljal se je mimo, zagledal *tošelj*, preden se je spravil z *bicikla*, smo že potegnili za vrvičco, **Korče** je pa iskal ... Pa *bicikel* smo mu obračali, odpeljal se je, kamor smo ga obrnili. Takih zanimivih domačinov je bilo ogromno.

Gospod Urbanc, upokojeni ste že, kako to, da še vztrajate v urarni?

V glavnem zaradi veselja in da mi ni dolgčas. Pa s prijatelji se tukaj dobimo vsak dan. Je rekla moja dohtarca za cukr, da je to

prava terapevtska skupina. Z njimi smo pa res prijatelji od malega. (V tistem skozi vrata stopi **Jože Petrič**, op. p.) No, pogledjte, midva sva se srečala še na železniški postaji v Beogradu, ko sva bila v vojski, vsak v svojem kraju, nič se nisva zmenila. To je bila res sreča.

In zdaj, pravite, bo konec z urarji v Cerknici. Nimate vajenca?

Ne in tudi drugje jih ne bo, šola se je zaprla, zaslužka v tem poslu ni več. Trgovske verige so nam naredile škodo. Jaz imam stensko uro za 12 evrov, ena taka trgovina pa za 2,40 evra. Potem naj pa prodam? Za tako nizko ceno bi moral kupiti kontejner ur. Te trgovske verige so naredile škodo še več poklicem, recimo krojačem, čevljarjem. V mestih je mogoče malo drugače, tukaj pa ne.

Katere lastnosti mora imeti urar?

Potrpežljivost in dober vid. Če ti ne gre, ne moreš ure metati po tleh.

Koliko časa pa popravljate eno uro?

Vsaj tri ure, stenske starinske ure pa po en teden. Teh zdaj največ popravljam, pa kakšno budilko. Sicer pa menjavam paščke in baterije.

Bi bili še enkrat urar?

Če bi vedel, kaj se bo zgodilo s tem poklicem, ne, drugače pa ja. Tako, kot sem bil – ja.

Vladimir Urbanc v svoji urarni hrani še nekaj starih nogometnih legitimacij: »Bil sem tajnik in so ostale pri meni, včasih pride kdo naokoli, pa mu jo dam.« | Foto: Maruša Mele Pavlin

Agrarne skupnosti povezujejo ljudi na podeželju

Agrarne skupnosti imajo dolgo zgodovino. Njihove predhodnice so bile soseske; izvor sega globoko v srednji vek. Najpomembnejša naloga soseske je bila skupno gospodarjenje z namenom preživetja: urejanje pašnih in gozdnih pravic, vzdrževanje obveznega poljskega reda, skupnih stavb, poti, plotov. Sosesko so sestavljali člani soseske, soseskarji. Današnje agrarne skupnosti predstavljajo še zadnji ostanek nekdanjega skupnega premoženja in opravljajo pomembno vlogo povezovanja ljudi in ohranjanja slovenskega podeželja.

Zakoni jemljejo in vračajo premoženje

Bivšim agrarnim skupnostim je bilo premoženje odvzeto z zakonom o agrarnih skupnostih iz leta 1947, ki je prenesel lastninske pravice na državo, ter z zakonom o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti iz leta 1965. Zakon o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti (ZPVAS) iz leta 1994 je omogočil vračilo nacionalizirane posesti oziroma nepremičnine. Lastnina pa ni bila vrnjena skupnosti, temveč večinoma že pokojnim posameznikom, kar je povzročilo zaplete pri dedovanju in predstavlja enega izmed vzrokov za nedelovanje agrarnih skupnosti. En delež je lahko dedovalo več dedičev, ki živijo tudi izven kraja in tudi meja Slovenije. Če v postopku vračanja premoženja nekdanji člani oziroma dediči niso uveljavljali pravice do vračila, je ta delež dobila občina. Paradoksalno pa je, da je danes problematično tudi tisto premoženje agrarnih skupnosti, ki po vojni ni bilo odvzeto.

Zakon o agrarnih skupnostih iz leta 2015

Kot so sporočili z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, »je glavni namen zakona zagotoviti normalno gospodarjenje z lastnino, ki je v solastnini ali skupni lastnini članov agrarne skupnosti in tako omogočiti AS, da živijo kljub »izvirnemu grehu«, ki ga je povzročil zakon iz leta 1994. Zakon rešuje tudi dedne postopke po pravilu »enega dediča«. Člani agrarnih skupnosti bodo odločitve v zvezi z gospodarjenjem z zemljišči sprejemali z glasovanjem na občnem zboru z navadno večino glasov (51 %). Zakon določa predkupni vrstni red v primeru prodaje lastniškega deleža. 63. člen ureja prenehanje veljavnosti 11. člena ZPVAS, ki določa, da solastniki sprejemajo določitve, ki so v javnem interesu z manjšo večino in na drugačen način (upravno overjena soglasja), kot to določa novi zakon o agrarnih skupnostih. Namen prenehanja veljavnosti tega člena je v čimprejšnjem preoblikovanju dosedanjih agrarnih skupnosti po novem zakonu, ki omogoča njihovo normalno delovanje.«

Kljub prizadevanju Združenja agrarnih skupnosti Slovenije pa agrarna skupnost po novem zakonu ni pravna oseba in ne more biti stranka v davčnih postopkih. Člani agrarne skupnosti torej v davčnih postopkih sodelujejo kot fizične osebe, saj agrarna skupnost ni davčni zavezanec.

Krunoslav Križ z Oddelka za okolje, kmetijstvo in skupne zadeve Upravne enote (UE) Cerknica je opozoril, da je treba »počakati, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vzpostavi register AS, kar bi moralo biti narejeno že s 1. 1. 2016. Tudi predpisa glede cenika in ovrednotenja delovnih ur upravnih delavcev še ni. Glede na zgoraj navedeno čaka AS in tudi UE ogromno

Tudi del Slivnice je v lasti Agrarnih skupnosti. | Foto: Izak Hribar Meden

začetnega dela, ki pa bo dolgoročno prineslo preglednost in jasnost. Zakon je temeljito prevetрил stanje v RS in vpeljal veliko novosti, pri čemer ostaja zakon o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic še vedno v veljavi, saj nekateri postopki še niso končani. Novi zakon končno jasno določa obveznosti upravnih enot in konkretizira navodila glede načina vodenja registrov, predvsem postopke pri spremembah znotraj AS.«

Agrarne skupnosti v občini Cerknica

Na Upravni enoti Cerknica nimajo aktualnih podatkov, koliko hektarjev zemljišč je v lasti agrarnih skupnosti, saj tega podatka po stari zakonodaji v obstoječem registru ni bilo potrebno evidentirati; niti koliko je vseh lastnikov v 12 registriranih agrarnih skupnostih na območju občine Cerknica, saj sprememb teh podatkov agrarne skupnosti po večini ne sporočajo. Podatki, ki jih je posredovala UE Cerknica, se nanašajo na dan registracij, ki so bile v letih od 1994 do 1997; nekaj je novejših. Prva se je registrirala Agrarna vaška skupnost Žerovnica.

	leto ustanovitve	število članov ob ustanovitvi	znane spremembe števila članov
Agrarna vaška skupnost (AVS) Žerovnica	1994	61	
AVS Gorenje Jezero	1994	26	leta 2012: 21 članov
AS Martinjak	1994	42	december 2012: 47 članov
AVS Dolenje Jezero	1994	46	
AVS Otok	1995	11	
AS Dolenja vas	1995	83	december 2008: 109 članov
AVS Zelše	1996	13	
AS Cerknica	1996	180	
AS Kožljek	1996	13	
AVS Unec	1996	65	
AS Rakek	1997	9	
AS Ivanje selo	1997	40	

Agrarne skupnosti se v občini Cerknica med seboj razlikujejo po velikosti, številu članov in aktivnosti; nekatere so zelo aktivne, druge ne. So v različnih fazah: nekatere imajo premoženje vrnjeno in zaključene dedne postopke članstva, v drugih premoženje še ni dokončno urejeno, tudi dedni postopki članstva so neurejeni.

Agrarna skupnost Cerknica

Edvard Vičič, predsednik AS Cerknica, član upravnega odbora Združenja predstavnikov AS Slovenije: »AS Cerknica ima okrog 280 članov, ki imajo v lasti 530 hektarjev, to so bile nekoč pašne površine: del Slivnice, Kamna gorica do nekdanjega odlagališča odpadkov na Rakeku. Sedaj so te površine povečini zaraščene, to je gozd. Žledolom je povzročil ogromno škode; ocenjujemo, da gre za okrog 18.000 m³ lesa. Dedovanje je dokončno urejeno. Nazaj kupujemo manjše deleže. Prvič smo bili vpisani leta 1932; na 8 listih je bilo vse zapisano, deleži, lastniki, ravnanje. Ne dolgo tega smo agrarni upravičenci dobili od Geodetske uprave samo za eno zemljišče oziroma za dve parcelni številki 46 listov, 92 strani, kar pomeni 12880 listov za vse lastnike, papir za enega tehta 21 dekagramov; skupaj za vse upravičence to zneso 588 kilogramov papirja. To veliko pove o današnjem času.

Novi zakon prinaša tudi nekaj ugodnosti. Največje pri dedovanju; število članov se ne bo povečevalo. Tudi pri soglasjih, ki so potrebna pri izvedbi posameznih del, je napredek, saj se stvar sprejme z normalno večino po velikosti deležev.«

Agrarna skupnost Martinjak

Jožica Mlinar, predsednica AS Martinjak: »Skupnost ima 53 članov in okrog 160 hektarjev zemljišč. Dedni postopki so skoraj vsi urejeni; tako je tudi z zemljišči. Vsi postopki pa so zelo komplicirani. Tudi če bi želeli zemljo razdeliti med upravičence, bi jo zelo težko.«

Agrarna vaška skupnost Žerovnica

Ivanka Logar, predsednica AVS Žerovnica: »Imamo okrog 70 članov, od tega ima dedovanje urejeno manj kot 20 članov, vse ostalo je še treba urediti. Zemljišč je okrog 15 hektarjev, večina od tega je gozd.«

Žerovnica je primer agrarne skupnosti, kjer se je skupni svet posestnikov, 205 hektarjev v katastrski občini Žerovnica, med upravičence razdelil že do leta 1914. Kar je ostalo, 15 hektarjev v katastrskih občinah Žerovnica, Lipsenj, Otok I. in Otok II., pa predstavlja osnovo za nujna vzdrževalna dela, pomembna za skupnost.

Prihodnost imajo tiste agrarne skupnosti, ki imajo vizijo, znajo umno gospodariti, delujejo za skupno dobro ter spoštujejo zemljo.

Bločice – kraj, kjer ritem daje cesta

Bločice - kraj, skozi katerega smo se nešteto krat peljali, a se v njem le malokrat ustavili. Naselje je namreč ob prometnici, ki povezuje Cerknico z Loško dolino, Blokami in Kočevjem.

Tudi življenje v tem kraju je bilo vedno povezano s cesto, pa naj je šlo za furmanstvo ali prodajo ročno zdrobljenega kamena za popravilo takrat še makadamske ceste.

»Včasih, še v srednjem veku, naj bi bila vas više v hribu, imenovala se je Bočkovo, znana pa je bila tudi po čarovnicah,« je povedal **Stane Štritof** (na fotografiji levo) in pokazal na vzpetino na severu Bločic, kjer naj bi po besedah njegovega očeta nekaj stala vas. Ko je ta pogorela, takrat so bile hiše še lesene, so nove postavili nižje, kjer Bločice stojijo danes. V vasi stoji podružnična cerkev sv. Primoža in Felicijana, ki je bila prvič omenjena leta 1397. Nazadnje so jo vaščani samoiniciativno »udarniško« adaptirali leta 1991. »Pa si nismo nobenih ur pisali, čeprav smo jih precej oddelali,« smeje pravi **Matevž Žnidaršič**.

Ko je Rakek dobil železnico, so se Bločice začele razvijati, saj je tu čez potekala glavna povezava do Kočevskega. | Foto: Miha Jernejčič

Danes na Bločicah po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije iz leta 2015 prebiva 109 ljudi. Podobno kot v drugih vaseh na Cerkniskem so včasih tudi tukajšnje družine imele veliko otrok. »Hiš je bilo manj, prebivalcev pa več,« se spominja **Janez Markovčič** (na fotografiji desno). Nato je prišla vojna, pa tudi služb na Bločicah ni bilo, tako da so se bili mnogi prisiljeni odseliti. Nekateri v Ameriko, drugi v Francijo, tretji kam drugam, tudi po okoliških krajih. »Za nekaterimi izseljenci se je izgubila vsaka sled, ni bilo nobenega glasu od njih, nobenega pisma, potem se pa zgodi, da čez toliko let pridejo k nam Američani, potomci Slovencev, ki iščejo svoje sorodnike,« pravi Štritof.

»Življenje tu ni za lenuhe«

»Prebivalci Bločic smo se v glavnem ukvarjali s kmetijstvom,« pravi Markovčič. In to kljub temu, da je bila kraška zemlja vse prej kot rodovitna. Prav zato so se prebivalci posluževali še drugih del – čez zimo so mnogi odšli na Hrvaško. »Pa tudi, če so šli v Bosno ali celo Romunijo, se je reklo, da so šli na Hrvaško,« pravi Markovčič. »Tako se je pač reklo tistim, ki so čez zimo delali drugje, večinoma res na Hrvaškem, ker tu ni bilo gozda. Namesto, da bi ostajali doma, so šli raje nekaj zaslužiti. Nekateri so se pa kar oženili in ostali tam,« pravi.

»Življenje tu nikoli ni bilo za lenuhe,« pravi Matevž Žnidaršič: »Če si po okoliških krajih še videl koga v gostilni tudi ob dopoldnevih, tu ni bilo tako. Čez dan se je delalo. Če kdo ni, je bil hitro izločen iz družbe.« Poleg dela na kmetijah so Bločičani opravljali še

Čeprav okolico Bločic danes obkroža gozd, se prebivalci z gozdarstvom niso ukvarjali. Gozd se je razrasel pozneje. | Foto: Miha Jernejčič

dela, povezana s cesto. »Ko je Rakek dobil železnico, so se Bločice začele razvijati, saj je tu čez potekala glavna povezava do Kočevskega,« pravi Markovčič. In od takrat naprej so Bločice vas ob prometnici – včasih so tu čez vozili furmani, danes pa se po njej odvija tovorni in potniški promet. Preden je bila cesta asfaltirana, se je skoraj vsaka hiša ukvarjala z drobljenjem kamenja, ki so ga kar na roke s kladivi razbijali. Uporabljali so ga za popravilo ceste. Delavci cestnega podjetja Logatec, ki je skrbelo za popravila in vzdrževanje, so material odkupili in uporabili, da ga ni bilo treba voziti s seboj. »Kar z vsem se je bilo treba ukvarjati, da smo dobili kaj denarja,« pravi Žnidaršič. Preden so bile ceste asfaltirane, jih je bilo treba stalno nasuvati in vzdrževati, saj je material odnašala voda. »Dokler so tu vozili furmanski vozovi s šinami, še ni bilo tako hudo, ko pa so začeli voziti avti in tovornjaki, okrog leta 1950, pa je bilo stanje precej hujše,« se spominja Štritof.

Čeprav je cesta prinesla nekaj dobrih stvari, je bilo vmes tudi nekaj slabih. Tako so Bločice prvi kraj na Cerkniskem, kjer se je zgodila prometna nesreča z motoriziranim vozilom. »To je bilo leta 1938,« pravi Markovčič: »Fant se je s kolesom pripeljal po cesti s smeri Bloške Police, ko mu je nasproti pripeljal tovornjak. Za mladega kolesarja se je nesrečno končalo. Kmalu zatem pa so cesto pri mostičku razširili.« Zaradi širitev in prestavljanj smeri ceste se je prestavilo in podrlo tudi mnogo starih hiš, nazadnje v letu 2010, ko je bila zadnja prenova in širitev ceste skozi vas.

Bločičani izkoristijo vsako priložnost

V šolo so Bločičani hodili v Grahovo. Največkrat peš, ne glede na vreme, so se pa včasih tudi znašli. »Če je v Grahovem pristavil avtobus ali tovornjak, smo na skrivaj skočili nanj oziroma se ga oprijeli zadaj. Voznik nas ni videl in nas je peljal naprej. Ko je na Bločicah upočasnil zaradi ovinkov in klanca, pa smo poskakali dol,« pravi Janez Markovčič. Če so želeli kamorkoli dlje, z vlakom, so morali pešačiti do Rakeka. Ko je bil Rakek pod italijansko okupacijo, pa vse do Velikih Lašč.

Čeprav okolico Bločic danes obkroža gozd, se prebivalci z gozdarstvom niso ukvarjali. Gozd se je razrasel pozneje. Prej so zemljo uporabljali za kmetovanje, kar pa je bilo lesa, je bil bolj slabe kvalitete in so ga uporabljali za kurjenje, žganje apna in podobno. Na Bločicah so bili namreč znani tudi po *oplen'cah*, jamah, v katerih so žgali apno. »Najprej so izkopali jamo, globoko dober meter in s premerom okrog pet metrov. Okrog se je potem zabilo kole, vmes pa prepletlo z močnejšimi šibami. Te se je potem zasulo še z zemljo, napolnilo s kamenjem in zakurilo, pri žganju pa je iz apnenca nastajalo žgano apno,« se spominja Markovčič, ki je tudi sam pomagal pri žganju. »Kuriti smo morali dan in noč, zato smo se menjavali in dežurali pri *oplen'ci*,« pravi. Apno so prodajali ali porabili za zidanje. »Vse, kar smo potrebovali, smo si pridobili sami,« pravi Markovčič: »Kamen, apno... Še največ težav je bilo z lesom.« O pomanjkanju lesa za gradnjo priča tudi dejstvo, da so kak skedenj kar preselili, ker tu ni bilo materiala, da bi naredili novega. »Skedenj smo drugje razdrli, material prepeljali na Bločice, nato pa ga tu spet sestavili,« pravi Markovčič. Ljudje so znali kraški svet izkoristiti – čeprav je bila zaradi geoloških posebnosti zemlja suha in ni bila tako rodovitna, pa je okolje ponujalo dovolj apnenčastih kamnin, ki so jih predelali v apno ali pa jih le zdrobili in prodali in tako nadomestili pomanjkanje kmetijskega pridelka.

Trg z nepremičninami pod drobnogledom

Svetniki so se na 10. redni seji občinskega sveta občine Cerknica sestali 10. marca ter obravnavali 12 točk dnevnega reda in vse tudi potrdili.

Največ sprememb prinaša odlok o predkupni pravici Občine Cerknica, ki bo za razliko od prejšnjega odloka, ki je opredeljeval posamezne parcele, veljal kar na celotnem poselitvenem območju. Kot je poudarila **Olga Smodila**, višja svetovalka za premoženjsko pravne zadeve, bo občina predkupno pravico lahko uveljavila samo, če je pomembna za uresničitev razvojnih načrtov občine in kjer je izražen javni interes. S spremenjenim odlokom bo občina dobila tudi boljši pregled nad prometom z nepremičninami in bo lahko bolje zastopala svoje interese, saj - kot opazuje Smodila - so bile v preteklosti prodane nekatere nepremičnine, ki so bile strateškega pomena za razvoj občine. Kaj to pomeni za prodajalce? Lastnik oziroma prodajalec je dolžan za nepremičnino, ki leži na območju, kjer ima občina predkupno pravico, pred sklenitvijo kupoprodajne pogodbe pridobiti potrdilo občine, da na nepremičnini ne uveljavlja predkupne pravice. »Če prodajalec takega potrdila ne predloži oziroma ne predloži izjave, da predkupni upravičenec, torej občina, potrdila ni izdal, v 15 dneh od vložitve zahteve, notar ne sme overiti podpisa prodajalca na kupoprodajni pogodbi, pri tem pa mora preveriti, ali je bila zahteva res vložena in ali občina res ni izdala potrdila,« pojasni Smodila. Če se občina odloči za uveljavljanje predkupne pravice, pa ji mora prodajalec podati tudi pisno ponudbo za prodajo nepremičnin, do katere se mora občina opredeliti v 15 dneh, v nasprotnem primeru velja, da je nakup ne zanima. Če se občina za nakup ne odloči, se lahko nepremičnino proda drugi osebi, vendar za enako oziroma višjo ceno, kot je bila ponujena občini, saj notar prodajalcu ne bo smel overiti podpisa na pogodbi, če se ugotovi, da je bila pogodba sklenjena pod pogoji, ki so bili za kupca ugodnejši kot za občino. Prodajalec bo moral pred podpisom pogodbe s kupcem notarju predložiti tudi ponudbo, ki jo je poslal občini. Na občini obljublajo, da finančnih posledic, razen v primeru nakupa nepremičnin, o katerem pa tako ali tako predhodno odloča občinski svet, odlok za proračun ne bo imel.

Odpirajo se možnosti za obnovo

Svetniki so sprejeli tudi nov sklep o določitvi javne infrastrukture na področju kulture v Občini Cerknica, saj

je pregled pokazal, da je sklep iz leta 1996 zastarel, prostori so se namreč preurejali in dograjevali, spreminjale so se parcelne številke objektov... Kot je predstavila Olga Smodila, so infrastrukturo na področju kulture v Občini Cerknica določili na podlagi dveh kriterijev: da je objekt v javni lasti in da je namenjen kulturi. Tako so na seznam umestili kulturni dom, knjižnici v Cerknici in na Rakeku, rojstno hišo Frana Gerbiča v Cerknici ter fužino v Grahovem. Za Kravanjo hišo pa so predlagali, da sklep iz leta 2009 ostane v veljavi še toliko časa, da se uredi etažna lastnina, potem pa bodo dodali tudi ta objekt. Na predlog **Aleša Štefanciča** iz stranke Naša Notranjska so k javni infrastrukturi na področju kulture dodali Društveni center na Rakeku. Svetniki so razpravljali tudi o tem, da bi na seznam umestili še Pustno hišo, za katero je župan obljubil, da bo dodana, ko bodo za to izpolnjeni vsi pogoji. Objekti bodo kot javna infrastruktura na področju kulture zaznamovani v zemljiški knjigi, s tem pa se odpira tudi možnost financiranja obnove objektov.

Subvencija v višini 500 evrov

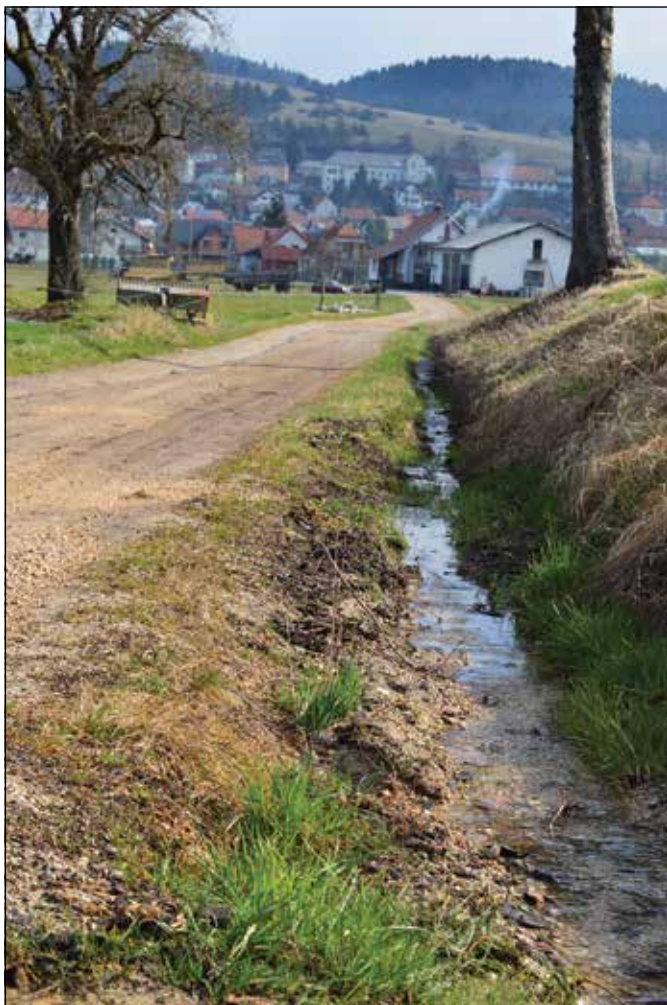
Svetniki so še spremenili in dopolnili odlok o lokalnih gospodarskih javnih službah ter sklep o potrditvi elaborata o oblikovanju cen za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, po katerem bodo subvencijo za omrežnino, ki se je zaradi stroškov izgradnje kanalizacijskega sistema na Rakeku povišala, poleg gospodinjstev dobili javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina. Potrdili so tudi pravilnik o dodelitvi finančnih sredstev za nakup in vgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav, ki za fizične osebe predvideva sofinanciranje nakupa čistilne naprave v višini 500 evrov.

Svetniki so na marčevski seji sprejeli tudi pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, ki je izhodiščna podlaga za dodeljevanje proračunskih sredstev po pravilih državnih pomoči, in letno poročilo o izvedbenih ukrepih iz akcijskega načrta Lokalnega energetskega koncepta in njegovih učinkih. Poročilo je pokazalo, da so bili doseženi načrtovani prihranki zaradi izvedenih energetskih sanacij javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina, torej sledijo trendom in zahtevam energetskega koncepta.

Del projekta pod vprašajem

Škocjanska pot na Rakeku je bila ob obilnih padavinah večkrat zalita, voda pa je vdirla tudi v hiše in kleti. Občina Cerknica se je odločila, da iz proračuna nameni sredstva za investicijo, vredno 40.000 evrov. Tako naj bi v okviru projekta poleg obstoječe namestili še dodatno cev za odvajanje meteorne vode iz zalednih jam, ki se nahajajo na bližnjem polju.

Trasa, po kateri naj bi potekala cev, pa je v lasti številnih lastnikov zemljišč. Občini je sicer uspelo zbrati soglasja več kot dvajsetih, a ne od vseh. To

pod vprašaj postavlja del projekta, ki je vezan na vgradnjo dodatne cevi, medtem ko so za sanacijo odprtega jarka od Škocjanske poti v smeri proti Slivicam že pridobili vsa potrebna soglasja in se bodo lahko dela pričela že v kratkem. »Lastnica zemljišča nam soglasja ne želi dati, zato ne vemo, če bomo lahko realizirali projekt, za katerega smo sredstva rezervirali v proračunu in s tem želeli rešiti težave prebivalcev z naraslo vodo v tem delu občine,« pojasni **Samo Mlinar** s cerkniške občinske uprave.

Na vprašanje, kako bi lahko zaščitili javni interes, Mlinar odgovarja, da je procedura za razlastitev dolga in draga. Občina mora najprej sploh sprožiti postopek ugotovitve javnega interesa, na podlagi katere se lahko potem sproži razlastitev. Kot poudarijo na občinski upravi, bi se radi vsemu temu izognili, zato še vedno upajo, da si lastnica zemljišča v dobro vseh prebivalcev Škocjanske poti vendarle premisli.

Čezmejni projekt, lokalna pridobitev

Projekt Kreativna industrija za oblikovanje prostora – Rural Design, ki povezuje hrvaški občini Sveti Lovreč in Svetvinčenat ter mesto Vodnjan (tudi vodilni partner) z dvema slovenskima občinama, Cerknico in Metliko, je uspel na 3. javnem razpisu IPA OP Slovenija – Hrvaška 2007 – 2013. S tem je pridobil nekaj manj kot 340.000 evrov, sicer pa je skupna vrednost projekta ocenjena na skoraj 393.000 evrov.

Glavni namen projekta je dvig kakovosti urbanega in ruralnega prostora ter izdelava skupne čezmejne metodologije za organizacijo procesa stalnih izboljšav ureditve javnega prostora preko urejanja javne signalizacije. Kot pojasnijo na

cerkniški občinski upravi, ima Občina Cerknica v okviru projekta odobrenih dobrih 93.000 evrov, od tega je IPA prispevala nekaj več kot 79.000 evrov, država 9.300, 4.650 evrov pa so zagotovili iz lastnih virov.

Projekt izvajajo od lanskega februarja, zaključil pa se bo v aprilu. Prvi rezultati čezmejnega konzorcijskega partnerstva so tudi pri nas že vidni. Pred dnevi so namreč v Cerknici postavili 41 lamel in 17 portalnih konstrukcij turistično obvestilne signalizacije ter 81 tabel in 19 drogov za označitev ulic. Po novem se bodo tako gostje iz drugih krajev in tudi domačini po Cerknici lažje znašli.

Pred novo parkirno ureditvijo v centru Cerknice je bila navada, da so bili avtomobili parkirani kar neposredno pred CSD, zato je bil marsikateri občan presenečen, ko ga je na avtomobilu pričakalo obvestilo redarstva. Na občinski upravi obljublja, da bodo kmalu poskrbeli tudi za primerno horizontalno signalizacijo. V suhih in sončnih pomladanskih dnevih, ki prihajajo, bodo delavci z modro zarisali parkirne cone.

Modra cona tudi pred CSD

Po vzpostavitvi modrih con je bilo na delu Partizanske ulice pred Centrom za socialno delo (CSD) Cerknica veliko nejasnosti glede parkiranja, s tem pa tudi slabe volje med občani in občankami. Pred CSD je namreč postavljena tabla, ki - tako kot določa parkirni režim v modri coni - dovoljuje parkiranje do dve uri, ni pa še ustreznih talnih označb, ki bi označevale parkirna mesta v modri coni.

Trstika ogroža poplavno varnost

Konec februarja je nivo vode na Cerkniškem jezeru nevarno naraščal, tako da bi lahko spet ogrozil lastnino tamkajšnjih prebivalcev. Sicer so visoko vodo povzročile obilne padavine, vendar strokovnjaki opozarjajo še na eno težavo, ki zmanjšuje pretok Stržena pri mostu na Cerkniškem jezeru in povzroča, da si voda ubira druge poti. Pod mostom se namreč nabira velika količina trstike, ki je kmetje po poletni košnji ne pospravijo, ampak jo

Hidrotehnik d.d., ki kot koncesionar upravlja z zapornicami na Cerkniskem jezeru. Povedal je, da so letos odpeljali že med 15 in 18 kubičnih metrov trstike, kar je finančni strošek. »Prav se mi zdi, da če kmetje dobijo subvencijo, trstiko z jezera tudi pospravijo,« je prepričan Lampič. Predlaga še, naj se posamezniki in agrarne skupnosti na nek način zavežejo, da bodo to tudi res storili.

Čez novo brv

pustijo kar na polju. S tem sicer zadostijo pogojem za uveljavljanje subvencije, vendar pa na drugi strani delajo veliko škodo poplavni varnosti.

Ogromne količine materiala se naberejo ravno pod mostom, ki predstavlja edini pretok. »Letos ni bilo prvič, da smo morali posredovati,« potrди **Jože Turšič**, poveljnik Civilne zaščite Cerknica. Tako so delavci občine in JP Komunala Cerknica v času visoke vode očistili trstiko izpod mostu ter tako izboljšali pretok. Turšič pripoveduje tudi o posledičnih težavah z meritvami, ki se pojavljajo v času visokega nivoja vode. »Zaradi trstike, ki zadeva v avtomatsko hidrološko postajo, le-ta oddaja napačne podatke o vodostaju na Agencijo RS za okolje.«

O tem smo se pogovarjali tudi z vodovarstvenim nadzornikom **Igorjem Lampičem** iz podjetja

V katastrofalnih poplavah, ki so prizadele Cerknico in Dolenjo vas jeseni 2014, je visoka voda odnesla tudi brv čez Cerknjščico v Dolenji vasi. Vaščanom je brv pomenila zelo veliko, saj so z njo prihranili dobršen del poti. Odločili so se, da jo ponovno postavijo, in to z lastnim trdom in delom, denar pa je zagotovila Občina Cerknica prek sredstev za financiranje manjših del v krajevnih skupnostih. Tako so se že v začetku marca Dolenjevaščani in Dolenjevaščanke na obisk k sosedom odpravili po novi brvi. V prihodnje bo po informacijah z občinske uprave potrebno dokončati priključne poti in urediti višino stopnic, za kar pa naj bi sredstva zagotovila občina.

Maistrov večer z dr. Danilom Türkom

Pred dobrim desetletjem je Prostovoljno gasilsko društvo Unec v sklopu svoje skrbi za negovanje spomina na generala Maistra pričelo z večeri, na katere so vabili ugledne goste iz slovenskega javnega življenja. Pred dvema letoma je izpeljavo Maistrovih večerov prevzelo Notranjsko domoljubno društvo general Maister Unec. V sodelovanju z Občino Cerknica, ki je bila pokrovitelj tokratnega Maistrovega večera, je ta prvič potekal v cerkniškem kulturnem domu.

Kot na vseh dosedanjih večerih je bil gostitelj **Bogdan Urbar**, ki je gostil bivšega predsednika Republike Slovenije dr. **Danila Türka**. Sprehodila sta se skozi njegovo mladost, nato pa sta se posvetila politični in profesionalni karieri in mednarodnemu delovanju dr. Türka. Iskriivo sta pokomentirala tudi teme iz današnjega življenja.

Večer so polepšali pevci Vojaškega pevskega zbora Dragonarji in učenci podružnične osnovne šole Rudolfa Maistra – Vojanova Unec. Obiskovalce so pozdravili tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar**, predsednik NDDGM Unec **Srečko Vrhovnik** in predsednik Zveze društev generala Maistra Slovenije mag. **Milan Lovrenčič**.

Po prijetnem petkovem Maistrovem večeru se je dr. Danilo Türk še dolgo zadržal v družbi z notranjskimi domoljubi v prijetnem klepetu. *Avtor: Bogdan Urbar*

Foto: Valter Leban

Z Menišijo po Jamborni poti

Člani Turističnega društva Menišija so na občnem zboru 18. marca ugotovili, da so lani zastavljene cilje uspešno dosegli, saj so izpeljali 14. Tradicionalni Gasparijev nočni pohod ob polni luni na Veliko Špičko, v zimskem času krajanom v prostorih podružnične osnovne šole v Begunjah omogočili vodeno rekreacijo, urejali meniševske zelenice, pešpoti, kolesarske in tematske poti, sodelovali na sejmu Turizem in prosti čas v Ljubljani. V sodelovanju s Plesnim društvom Kolesar iz Cerknice so izpeljali že tradicionalni Novjorški tek in pohod. Nadaljevali so sodelovanje s POŠ Maksim Gaspari in obnovili jablane v starem sadovnjaku v Kotavljji. Poleg tega so kolesarili, sodelovali na Vseslovenskem 13. čebelarskem prazniku v Cerknici ter na dan parkov izpeljali vodeno kolesarjenje po Menišiji. »Na lepi Menišiji« so zabeležili že 9. kulturno prireditev v počastitev občinskega praznika, v Selščku kresovali po starem, izpeljali pa tudi Pohod po medvedovih stopinjah.

Društvo je leto 2015 zaključilo pozitivno, saj so si čez leto prizadevali za dodatna sredstva financiranja za nadgradnjo proračunskih sredstev Občine Cerknica. Meniševci so v leto 2016 stopili smelo ter že izpeljali nekatere od zastavljenih projektov. V programu so ohranili vse tradicionalne športne in kulturne dogodke in prireditve, vzdrževanje zelenic, poti in nadgradnjo le-teh, domačinom pa bodo maju v Kulturnem središču Begunje približali dela ilustratorja **Marjana Mančka**. Novembra bodo na okrogli mizo o projektu Po sledih najdaljšega jambora Rakitna-Trst predstavili Jamborno pot. *Avtor: Damijana Škrj*

Foto: Damijana Škrj

Obiskal nas je župan

24. marca smo bili v cerkniški enoti Varstveno delovnega centra Postojna zelo veseli obiska župana Občine Cerknica **Marka Ruparja**. Razkazali smo mu, kaj delamo, in v družbi prostovoljnih sodelavk iz Društva Paleta Cerknica z njim malce poklepetali. Gospod župan ima velik posluš za naše ustvarjanje in veselimo, da mu lahko pokažemo sadove svojega dela, ki nastajajo v VDC pod mentorstvom prostovoljnih sodelavk. *Avtor: Mateja Curk*

Foto: Tomaž Opeka

Aktiven dan za aktivno starost

Zavod Aktivna starost v sodelovanju s Fitnes kliniko AS in družbo DEOS je 3. marca pričel z izvajanjem programa za aktivno preživljanje prostega časa starejših v Centru starejših Cerknica. Starejši dvakrat tedensko aktivno preživijo dan ob dejavnostih, namenjenih krepitvi fizičnih in kognitivnih sposobnosti, in širjenju kroga družabnih stikov. V program so vključeni stanovalci Centra starejših Cerknica in tudi starejši iz lokalnega okolja. Cilj programa je povečati raven družbene vključenosti in krog družbenih stikov ter čim daljše vzdrževanje lastne samostojnosti. Za strokovnost in zabavo med dejavnostmi skrbita animatorka družbe DEOS in strokovni vaditelj vadbe Fitnes klinike AS.

Avtor: Biserka Levačič Nelec

Foto: Vesna Turk

Planica, snežena kraljica!

Letošnja Planica je bila po zaslugi naših uspešnih skakalcev in organizatorjev poletov za vse Slovence pravi športni praznik. V Notranjskem študentskem klubu smo tako kot vsako leto tudi letos poskrbeli, da ogled smučarskih poletov postane pravo doživetje. Na sončno soboto smo se v zgodnjih jutranjih urah na pot v dolino pod Poncami podali z več kot 150 prijavljenimi člani in ostalimi, ki smo jim ponudili ugoden paket s prevozom in vstopnico. Kljub temu, da nismo bili deležni rekorda skakalnice, smo doživeli pravo športno-navijaško vzdušje, si pobleže ogledali planinško velikanko in se ob uspehu naših orlov zabavali vse tja do poznega popoldneva.

Avtor: Polona Turk

Foto: Aleš Urbas

Notranjske velikonočne jedi

V živo kulturno dediščino Notranjske spada tudi odlična hrana in z njo povezani edinstveni običaji. Tako sta turistična kmetija Levar iz Dolenjega Jezera in Notranjski regijski park tretji vikend v marcu pripravila tridnevno kuharsko delavnico o notranjskih velikonočnih jedeh, na kateri je sedem kandidatov kalilo svoje znanje. Mojstrica **Jolanda Levar** je notranjske jedi (velikonočni kruh, ocvirkovo potico, žolco in druge dobrote) pripravila na tradicionalen način, znani mladi kuhar **Rok Tratnik** pa je zadnji dan delavnic jedi predstavil na sodoben in izviren način. Avtor: Devid Tratnik

Foto: Devid Tratnik

Savne in kozmetične storitve
SVAROG

Pomladne AKCIJE !!!

031 549 385

UGODNI PAKETI ZA OBLIKOVANJE TELES S CRYO LIPOLIZO, KAVITACIJO, RF, LIPO LASERJEM, VELA SHAPE	
NEGA OBRAZA 75' + krema ali serum ali tonik ali mleko GRATIS	TENIRANJE TELES 10 €
MASAŽA TELES 60' - NAMESTO 40 € PLAČATE 30 €	
GELISH ROKE - 15 % POPUST	GELISH ROKE + NOGE + kratka pedikura 45 €
SAVNA: 2+1, tretja ura GRATIS	
ANTI AGING KISIKOVA TERAPIJA 90' + 15 min masaža hrbta ali nog GRATIS	
TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAČIC Z DIODNIM LASERJEM ENOTNA CENA 40 € / PREDEL	
PODALJŠEVANJE TREPALNIC XTREME LASHES 45 €	Darilni boni za vaše najdražje

andi.podobnik@gmail.com | www.andifit-svarog.si
Partizanska 20, 1380 Cerknica

Velikonočne razstave

V Društvu Klasje skrbimo za ohranjanje kulturne dediščine velikonočnih praznikov na Notranjskem. V ta namen smo članice Klasja letos ob cvetni nedelji pripravile kar dve razstavi. Prva, na Uncu, je bila na ogled 20. marca, druga v Mercator centru v Cerknici pa od cvetne sobote in vse do velike noči.

Poleg tradicionalne notranjske pletenice in hlebca kruha smo na ogled postavile še testene košarice, petelinčka, piške in razne druge pletene izdelke iz testa. Ni manjkalo lepo obarvanih pirhov, aranžmajev ter kvačkanih velikonočnih figuric.

Na ogled je bila tudi velikonočna butara ali žegen, kot jim pravijo ponekod. Tradicija cvetnonedeljske butare sega v 9. stoletje in ta navada je močno zakoninjena prav do današnjih dni. Sestavljena je iz raznega šibja, kot so leskove šibe, dren, mačice, resje, brinje z jagodami in sadike sadnega drevja ter ovita v bršljanove vejice. Po velikonočnih praznikih shranimo butaro na podstrešje, kjer naj bi čuvala hišo pred ognjem.

Avtor: Ana Ivančič

Foto: Ana Ivančič

Gregorjevo v Tekavči ogradi

Vokalna skupina Karina smo skupina osmih deklet z različnih koncev Primorske in Notranjske. Rade zapojemo kakšno priredbo slovenskih ljudskih, črnsko-duhovno, sakralno, posvetno umetno skladbo, slovensko in tujo popevko, najraje pa skladbe in priredbe, ki jih za nas napiše naša umetniška vodja **Andreja Tomažič Hrvatin**. Sem in tja želimo Karine s koncerti spomniti tudi na stare praznike, običaje in podobno, zato smo tokrat v ospredje postavile prav Gregorjevo, slovenski praznik zaljubljenec.

»Tebe najrajši imam, tebe *narbel štemam*, tebe za ljubico svojo imam!« S tem verzom je Vokalna skupina Karina začela nedeljski Gregorjev koncert. V nedeljo smo namreč takoj po kosilu odhitele na Lipsenj, in sicer na Tekavčo ogrado, kmetijo z nastanitvijo. Med slovenske skladbe z ljubezensko tematiko smo vključile tudi etnološke zapise in zanimivosti o tem prazniku in kakopak, Gregorja, ki smo ga pripeljale kar s sabo. Smeha, igre, pesmi, starih vraž, pripovedi, poezije, ljubezni, ljudskih in popevk tudi ni manjkalo. Še enkrat najlepša hvala dragim gostiteljem za odlično družbo, ambient in gostoljubje.

Avtor: Mateja Modic

Foto: Gašper Modic

Pomoč za reševanje življenj

Dolenja vas je bogatejša za defibrilator, prenosno elektronsko napravo, ki je sposobna zaznati zastoj srca. Prebivalcem Dolenje vasi, Podskrajnika, Zelš in okolice sta napravo podarili podjetji Eurobox in En Krajcar, ki se jima prebivalci lepo zahvaljujemo. »Človek rešuje življenja, naprava ni rešila še nič,« je bil osrednji stavek vabila na predstavitev in izobraževanje za rokovanje z defibrilatorjem, ki je potekalo 5. marca v prostorih PGD Dolenja vas. Pri organizaciji izobraževanja, ki se ga je udeležilo približno 50 ljudi, so pomagale tudi gasilke iz PGD Dolenja vas.

Defibrilator je nameščen v posebni omarici na stavbi gasilskega društva v Dolenji vasi. »Pripravljamo še izdajo zloženke z osnovnimi informacijami o osebah, usposobljenih za rokovanje z defibrilatorjem, ter kontaktnimi podatki,« je dodal predstavnik obeh podjetij **Franc Krajc**.

Avtor: Maja Mahne

Foto: Franc Krajc

Študentje vikend namenili zdravju

Člani Notranjskega študentskega kluba in tudi ostali smo se v okviru Vikenda zdravja zadnji vikend v februarju udeležili štirih delavnic.

V prvi delavnici Sol, sladkor in maščobe, ki jo je vodil **Metod Horjak**, smo se poučili o težavah in posledicah nezdrave prehrane. Sobotno dopoldne smo namenili jogi obraza, ki jo je predstavila **Karin Velikonja**. Seznanili smo se s tehnikami, ki jih uporabljamo za prekrvavitve mišic obraza, posledično pa dobro delujejo tudi na možgane in žleze v glavi. Tako hkrati vplivamo na svoje boljše počutje in boljši izgled. Sobotno popoldne smo preživeli s člani PGD Cerknica, ki so nam pomagali obnoviti znanje prve pomoči, nas poučili o morebitni pomoči ob nesreči, deležni pa smo bili tudi praktičnega prikaza reševanja. Vikend smo v nedeljo zaključili z delavnico z naslovom Stres in izgorelost. *Avtor: Polona Turk*

Foto: Petra Jesenšek

TEMATSKE ROJSTNODNEVNE ZABAVE

Želite svojemu otroku podariti nepozabno zabavo za rojstni dan? Pa bi si radi enkrat oddahnili od vseh skrbi, ki sodijo k organizaciji?

★
V naših prostorih organiziramo tematske rojstnodnevne zabave za vaše otroke in njihove prijatelje. Slavlenci bodo z našo pomočjo praznovali rojstni dan, vam pa bo olajšana ORGANIZACIJA, PRIPRAVA ZABAVE, ANIMACIJA ter kar je mnogokrat naporna naloga, POSPRAVLJANJE.

★

Rojstnodnevna zabava je na voljo v naslednjih tematikah:

**PRINCESKE in PRINCI
GUSARKE in GUSARJI
INDIJANKE in INDIJANCI
PLESNO ŠPORTNI ROJSTNI DAN**

Programi so namenjeni otrokom od 4. leta starosti.

Pohitite in si čim prej rezervirajte svoj termin!

Za vse informacije in podrobnosti nas pokličite na **041 218 212** ali obiščite našo spletno stran www.evora.si.

EVORA
plus do nebes

OKOLJU PRIJAZNE MALE BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE

Podjetje **R-GROUP d.o.o.** se je specializiralo kot projektant/proizvajalec lastnih bioloških čistilnih naprav (namenjenih 4-im ali večim, tudi do 2000 osebam) za čiščenje komunalnih odpadnih vod. Mala biološka čistilna naprava je namenjena za čiščenje odpadne vode iz stranišč, kopalnic, kuhinj in podobnih virov onesnaženja v gospodinjstvu, poslovnih zgradbah in gostinskih lokalih. Odpadna voda priteka v mehanski del biološke čistilne naprave, kjer se večji delci usedajo. Nato voda odteka v biološko stopnjo, iz katere očiščena voda odteka naprej v ponikalnico ali v odprte vode.

V zadnjih letih smo prodali **več kot 700 bioloških čistilnih naprav različnih velikosti**. V letu 2012 smo zaključili uradno testiranje delovanja MČN velikosti 5 PE do 50 PE pod pogoji kot jih predpisuje slovenski standard za male čistilne naprave SIST EN 12566-3:2005+A1:2009 in od pooblaščenega inštituta (TÜV) prejeli izjavo o skladnosti - tako se lahko kot prvi pohvalimo s popolnoma slovenskim proizvodom certificirane kakovosti.

PREDNOSTI MALE BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE SBR-REG:

- slovenski proizvod
- hitra in enostavna montaža (majhna teža)
- dolga življenjska doba
- enostavno vzdrževanje
- visoka učinkovitost čiščenja
- odlično razmerje cena/kakovost
- garancija na posodo 30 let, na elektro opremo 1 leto**

r-group
EKOLOGIJA

080 30 04

www.r-group.si

R-GROUP d.o.o.
Hrušica 72c
SI-4276 Hrušica

Za vse mame in Jožete

19. marca smo v pretesni župnijski dvorani v Cerknici kot vsako leto praznovali materinski dan. S tem smo poudarili, da spoštujemo poslanstvo žene, nosilke življenja! Materinski dan sicer običajno obhajamo na dan Gospodovega oznanjenja. Ker pa se je letos ta dan ravno pokril z velikim petkom, ko je strogi post, bi bilo praznovanje praktično nemogoče. Zato smo se mater in žena na poseben način spomnili že na praznik svetega Jožefa. Tako nam je uspelo združiti praznovanje dneva materinstva in praznika svetega Jožefa. Nismo voščili le ženam, ampak tudi predstavniku vseh Jožetov, domačemu župniku **Jožefu Krncu**.

Ker je bil Jožef Jezusov krušni oče, prav njegovo ime pooseblja skrb za ljudi, ki so bili nekomu zaupani. Tako smo na svoj račun malo prišli tudi očetje. Tudi sicer smo se letos moški nekoliko bolj potrudili in organizacije prireditve nismo prepustili samo ženskim rokam.

V veliko veselje mam so nastopali mlajši in najmlajši! Sicer pa so igrali, peli, plesali in recitali vsi, od predšolskih otrok preko letošnjih prvoobhajancev pa do zrelejših generacij. Uživali smo v kulturno pestrem in bogatem programu pretežno slovenskih ljudskih in umetnih pesmi. Ob folklorni skupini cerkniške šole pa smo si napasli oči in ušesa.

Avtor: Blaž Knez

Foto: Jože Žnidaršič

Foto: Devid Tratnik

MACE: dober začetek sezone

Tekmovalke Kluba MACE so na finalu za nižja nivoja twirlinga za 16. državno prvenstvo 5. marca v Horjulu pod vodstvom vaditeljic **Polone Turk** in **Kaje Šega** na nivoju C1 osvojile tri bronasta odličja in šest priznanj, na nivoju C2 pa tri srebrna in dve bronasti odličji. Naslednji dan so se MACE na polfinalu nivoja C3 in višjem nivoju B pod vodstvom **Špele Drobnič** in Polone Turk spet dobro odrezale. **Urša Horvat** se je uvrstila v finale v solo programu in v prostem programu nivo B.

V finalu twirlinga, ki bo 23. in 24. aprila v Kranju, bodo iz cerkniškega kluba tekmovali v solo in prostem programu ter par, dve skupini in osem najmlajših tekmovalk do 10 let v kategoriji Basic Strut. Tekmovalci v kategorijah na višjem nivoju twirlinga se bodo potegovali tudi za uvrstitev na WBTF Evropski pokal, ki bo julija letos v Franciji. V obveznem solo višji nivo B in v prostem programu (Freestyle) bodo tekmoval seniorke **Jerneja Bavec**, **Isabella Godejša** in **Zala Jesenšek** ter juniorka Urša Horvat. V obveznem solo nivo A in solo z dvema palicama bo tekmoval **Tim Udovič**, ki bo tekmoval tudi na najvišjem Elite nivoju twirlinga v prostem programu (Freestyle). Na finalnem delu za mažorete maja letos v Prvačini pa bodo kadetinke tekmoval v kategoriji pom-pom skupine in par senior v kategoriji mažorete.

Avtor: Nada Skuk

Foto: Polona Turk

Kako do nepovratnih sredstev?

Nepovratna sredstva so postala pomemben del razvoja in rasti podeželja v Evropski uniji, svojo konkurenčnost pa lahko z njimi okrepite tudi pri vas. Če ste na pridobivanje nepovratnih sredstev dobro in pravočasno pripravljeni, imate večje možnosti, da jih boste tudi prejeli. Tako se je 22. marca pod taktirko Notranjskega parka v sodelovanju z Regionalno razvojno agencijo Zeleni Kras zbralo 12 turističnih ponudnikov iz občin Cerknica, Bloke in Loška dolina. Udeležencem brezplačnega seminarja so bili predstavljeni principi pridobivanja nepovratnih sredstev in povračljivih virov financiranja in subvencij. Odziv udeležencev seminarja je bil več kot odličen, saj so po njihovem mnenju omenjene vsebine javnosti premalokrat predstavljene oziroma obravnavane.

Avtor: Devid Tratnik

Izmenjava domačih semen

Društvo biodinamikov Notranjska je 18. marca organiziralo 5. Izmenjavo domačih semen. Za izmenjavo nam je KGZ Krpan Cerknica prijazno brezplačno odstopila prostore dvorane v Begunjah. Dogodek je bil lepo obiskan. Možen je bil tudi nakup bio semen semenarske hiše Amarant. Lastnica **Fanči Perdih** je neizčrpen vir vrtnarskega znanja in nam je bila na voljo tudi za naša vprašanja. *Avtor: Mihaela Klančar*

Putickova nagrada rakovškim jamarjem

Jamarsko društvo Rakek je za raziskovanje vodne povezave med Postojnsko in Planinsko jamo 1. marca prejelo Putickovo nagrado, najbolj prestižno nagrado za jamarske raziskovalne dosežke.

Lani so, po 18 letih, ponovno obudili raziskave vodne povezave med obema jamama. V desetih akcijah so namerili več kot 3,5 kilometra novih rovo, odkrili nekaj novih stranskih pritokov in se ustavili v precej oddaljenem petem sifonskem jezeru. Z novimi meritvami je dolžina sistema Postojnske jame dosegla 24.120 metrov. Kot je povedal vodja potapljačev **Igor Vrhovec**, bodo raziskovanje nadaljevali, ko upade voda. V celotni raziskovalni skupini je kar 51 jamarjev, ki prihajajo iz osmih jamarskih društev.

Jamarsko društvo Rakek je letos oddalo kar dve prijavi. Raziskujejo tudi eno izmed redkih jam, ki dosežejo podzemeljske vode, povezane s tokom Ljubljanice – izvir Brejnice na Menišiji. »Raziskovanje Brejnic se bo nadaljevalo tudi letos,« napoveduje član društva **Franjo Drole**. Na fotografiji je del raziskovalne ekipe (od leve): **Uroš Frlan, Simon Hiti, Igor Vrhovec, Franjo Drole** in **Marko Matičič**.

Avtor: Maruša Mele Pavlin

Foto: Uroš Kunaver

Glasba, poezija in spomini

V prostorih Društva upokojencev Cerknica so ob dnevu žena pripravili večer glasbe, poezije in spominov, ki je privabil številne obiskovalce. Za lepe melodije so poskrbele članice Ženskega pevskega zbora Lipa, ki deluje pod vodstvom **Trude Zigmund**, o svoji življenjski poti je pripovedovala **Tončka Bajc, Cveta Levec** pa je prebirala pesmi Tončkine hčerke, **Vlaste Bajc**. Tončkin obraz je bil še posebej veder in žareč, ko so ji zapeli njeni vnuki in pravnuki. V Društvu upokojencev se na ta način trudijo, da bi povezovali generacije in da njihove prijetne prostore obiščejo tudi mlajši.

Avtor: Maruša Opeka

Foto: Maruša Opeka

ORLAZINENO POHŠTVO

Stepp

sedežne garniture po meri vašega prostora in stila

POMLADNI -20% POPUST
za sedežne garniture po naročilu v aprilu 2016.

RAZSTAVNI SALON
IC Podkrajnik 30, Cerknica
Delovni čas:
pon-pet: od 10. do 17. ure
sob: od 9. do 12. ure
T: 01 7058 031
M: 051 444 602
email: stepp@siol.net

www.sedezne-stepp.si

Planinsko društvo Cerknica

V več kot 50 letih delovanja so člani Planinskega društva Cerknica osvojili nepregledno število domačih in tujih vrhov. V društvu je danes okoli 130 planincev, ki jih družijo ljubezen do narave in gibanja.

Planinsko društvo Cerknica je združilo ljubitelje pohodništva na Notranjskem leta 1955 na pobudo pokojnega učitelja **Konrada Kneza**, ki je bil tudi njegov prvi predsednik. Prav planinci so zaslužni tudi za to, da danes na Slivnici stoji dom. Graditi so ga začeli leta 1961. Člani društva in številni drugi so zavihali rokave, lokalna podjetja pa so velikodušno prispevala material. Dom so slovesno odprli leta 1964, a so ga že čez nekaj let brezplačno prenesli v last takratne občine. Ob 50-letnici doma pred dvema letoma so se med drugim zahvalili enemu izmed pobudnikov za gradnjo, **Tonetu Gorniku** z Rakeka.

Štirje vrhovi cerkniške transverzale

Leta 1980 so v društvu uredili cerkniško transverzalo oziroma Cerkniško planinsko pot, kot se uradno imenuje. Dolga je 56 kilometrov in je speljana prek štirih vrhov, Slivnice (1114 m), Velike Špičke (995 m), Velikega Javornika (1269 m) in Križne gore (856 m). Pelje tudi skozi Rakov Škocjan. »Pot ves čas obnavljamo in dopolnjujemo,« pravi predsednik Planinskega društva Cerknica **Slavko Kržič**. »Želimo si, da bi se po njej podalo čim več ljudi, tako domačinov, ki si lahko tako ogledajo domačo deželo, kot tudi drugih.« Transverzalo se da prehoditi v dveh dneh, lahko pa se nanjo podate tudi večkrat in osvajate vrh za vrhom.

Konec leta 2014 so, četrtrič po letu 1980, izdali nov vodnik po poti. V njem je prostor za štiri žige, za vsakega od štirih vrhov. Za en osvojen vrh prejme planinec na planinskem društvu bronasto značko, za tri srebrno, ko osvoji vse štiri vrhove in vodnik po poti z odtisnjenimi žigi pošlje na društvo, pa prejme zlato značko. Vodnik je na voljo v pisarni Planinskega društva Cerknica. Transverzalo je uradno, s potrjenimi žigi, prehodilo skoraj 550 ljudi.

Cerkniška transverzala je dolga 56 kilometrov, a je ni treba prehoditi naenkrat. | Foto: Slavko Kržič

Vsako leto več kot 30 pohodov

V društvu imajo tri vodnike z licenco Planinske zveze Slovenija, **Štefko Šebalj Mikše**, Slavka Kržiča in **Mira Mlinarja**, ki načrtujejo in vodijo številne pohode. Lani so jih izvedli 30, udeležilo pa se jih je 366 pohodnikov. Po Notranjski vodijo tudi kolege iz tujine. Za letos načrtujejo več kot 30 pohodov, že tradicionalno so se na prvo januarsko nedeljo podali na Špičko, poleti pa se bodo med drugim odpravili tudi h kolegom v Srbijo. Med 20. in 24. junijem gredo na petdnevni planinski izlet, na katerem bodo skupaj s kolegi iz Lajkovca in Lazarovca spoznavali srbske vrhove in kraje. »Veselim se pohodov in spoznavanja novih krajev, zato se vsako leto odpravimo tudi v tujino,« pravi Šebaljeva. »Letos smo si na pohodu že ogledali del otoka Cres.«

Kot običajno bodo ob občinskem prazniku pripravili krožni pohod po občini, in sicer se bodo 12. junija iz Begunj podali do Bezuljaka in Kožljeka, od tam pa se bodo prek Vinjega vrha in Dobca vrnili v

Bezuljak in na izhodiščno točko v Begunjah. Za pot bodo porabili okoli pet ur. »Pot ni zahtevna, na njej bomo podrobneje spoznali domače kraje, prek katerih ne vodijo ustaljene planinske poti,« pravi Štefka Šebalj Mikše, ki je načrtovala tudi pohod, na katerem so januarja spoznavali okolico gradu Loško. Poučen pohod po okolici Cerknice in Rakeka, na katerem so izvedeli veliko stvari o gradu Loško, bitki med Napoleonovimi vojaki in Avstrijci, francoskem britofu in drugih zanimivostih, bodo še ponovili. Datum še ni znan, napovedali ga bodo na spletni strani društva <http://users.volja.net/pdcerknica>.

V društvu si želijo, da bi lahko organizirali več zahtevnejših gorskih tur, ki so pisane na kožo predvsem mladim. »Žal taki pohodi zaradi varnosti zahtevajo več vodnikov, kar je povezano s stroški,« pravi predsednik društva Kržič. »Radi bi izobrazili še enega mladega vodnika. Če se bo v društvo vpisalo dovolj novih članov, ki jih zanimajo tudi zahtevnejše ture, bomo poskrbeli tudi za tovrstne pohode.« V društvu sicer v svoje vrste vabijo vse, ki radi osvajate nove vrhove in spoznavate nove kraje. Trudijo se, da vsako leto organizirajo čim bolj raznolike in zanimive pohode. »So lažji in težji, krajši in daljši, na različnih koncih Slovenije, nekaj pa tudi prek meje,« pravi Šebaljeva in doda: »Vsak lahko glede na svojo fizično pripravljenost najde kaj zase.« Društvo za pohodnike organizira avtobusni prevoz.

Cerkniški in logaški planinci so lani jeseni osvojili Ivanščico pri Varaždinu. | Foto: arhiv PD Logatec

Planinci so živahna in energična družina. | Foto: Slavko Kržič

Skrbijo za urejenost planinskih poti

V društvu delujejo vodniški odsek, odsek za varstvo gorske narave in markacijski odsek. Šebaljeva je markacistka, ki skrbi za to, da so planinske poti lepo označene. Med drugim so lani obnovili markacije na Javorniku in delu Snežnika, na vrhu Slivnice pa so postavili smerno tablo. »Letos bo Planinska zveza Slovenije izobraževanje markacistov opravljala na Slivnici in v Loški dolini, kar pomeni, da bodo v sklopu izobraževanja pomagali urejati planinske poti na Notranjskem,« je zadovoljna Šebaljeva.

Člani si lahko v društvu izposodijo varovalno opremo, čelade, plezalni pas, samovarovalni komplet in dereze ter literaturo in zemljevide.

V svoje vrste vabijo mlade in mlade po srcu

Šebaljeva je lani delovanje društva predstavila otrokom v cerkniškem vrtcu, saj si planinci želijo, da bi že najmlajši spoznali prednosti hoje v naravi. »Želimo si sodelovanja z vrtcem in šolami, a je težko, ker v njih nimajo vodnikov, člani društva pa smo ob dopoldnevih v službah,« pravi Kržič. Sicer pa so veseli vsakega novega člana.

Planinska pisarna

Marca, aprila in maja je pisarna Planinskega društva Cerknica v drugem nadstropju na Partizanski 2 a v Cerknici odprta vsak ponedeljek med 18. in 19. uro, dodatne informacije pa dobite na tel. št. 040 904 726 ali na e-naslovu pdcerknica@pzs.si.

Filip Jakob Repež (1706–1773): začetnik izvirne romarske pesmi

Organist in pesnik Filip Jakob Repež se je rodil 12. aprila 1706 v Cerknici. Letos praznujemo 310-letnico njegovega rojstva. V Lož se je preselil leta 1726. Umril je 11. oktobra 1773 v Starem trgu pri Ložu.

Na Križni gori stoji božjepotna cerkev sv. Križa, ki je bila že od nekdaj dobro obiskana, še posebej ob romarskih shodih, ki jih je bilo šest. Na najpomembnejši shod, ki je bil na binkošti, so prihajali ljudje od blizu in daleč: Notranjci, Primorci, Dolenjci, Hrvati. Za potrebe križnogorskih romarjev je Repež, ki je bil, kot je zapisal gospod Janez Kebe, kar 43 let organist v Ložu, napisal tri pesmarice in velja za začetnika izvirne romarske pesmi.

Njegove romarske pesmi so tesno povezane s hudimi nadlogami, boleznimi, s katerimi se je boril človek 18. stoletja. Huda suša je pomenila, da bo v deželo prišla lakota. Z njo pa boleznimi, epidemije črnih koz, kuge, kolere, jetike, griže, mrzlice.

Repeževa dela

Domoznanski oddelek Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica hrani naslednje izdaje njegovih del: *Nebešku blagu* (1764), *Romarsku drugu blagu* (1770, okoli 1774, 1775) in *Romarske bukvice* iz leta 1775 (ponatis, izid v Vidmu pri bratih Galičič). V vseh treh pesmaricah je 40 pesmi, ki so zapisane v bohoričici, ki je bila v rabi od sredine 16. stoletja do sredine 19. stoletja.

Romarske bukvice so prvič izšle leta 1757 v Ljubljani pri Ani Elizabeti Reichhardt in prinašajo 12 pesmi brez notnih zapisov. Rokopisna zbirka **Štima božja** se ni ohranila, ni bila tiskana, saj so »patroni odpovedali«. Pesmarica

Nebešku blagu je bila tiskana v Ljubljani pri Mariji Tereziji Heptner leta 1764 in prinaša le tri nove pesmi; vse brez notnih zapisov. Pred vsako pesmijo zapiše kratko vsebino in navodilo, na katero »vižo« se pesem poje. To je edina Repeževa pesmarica, ki ni bila ponatisnjena.

Knjižica **Romarsku drugu blagu** je prvič izšla leta 1770 v ljubljanski tiskarni Janeza Friderika Egerja. Pesmarica, ki jo hrani knjižnica, je izmed vseh petih najbolje ohranjena in prinaša originalno vezavo. Že na naslovni strani Repež napove, da je v knjižici 25 pesmi, »katere se čes ceilu Lejtu tukei na križni gori pojo ...« V 13. pesmi, ki ima enajst kitic, je zapisal: »Ob času velike Suše, kadar je lesem procesia za dež.« Za pesem je predvidel melodijo, »vižo«: »Koker ta vsim dobru znano Peisem od Lisabone.« Repež je poznal izvirno pesem o rušilnem libbonskem potresu, ki se je zgodil leta 1755. Z melodijo sta bili torej povezani velika katastrofa, ki se je zgodila na Portugalskem, in prošnja za dež, da bi zemlja rodila in nahranila nešteto lačnih ust.

V predzadnji kitici zapiše:

*Prosim te jest za to gnado,
Dai Romariam kar želie;
Pošli s'Nebes gorko vlogo
Vari jem žitnu polie.*

V predgovoru k zadnji pesmarici se Repež poslavlja od romarjev in pesmaric: »nebon več mogou kei taciga blaga vkupej zbirat, inu vam Romarjam reskladati, je ta uržoh; kir meni moje švoh, inu slabe oči popolnoma slovu dajejo; inu moj stari koš je tudi od vsake sorte bolezn, inu težave ves polomnen, toku, de ga kumei nosim ...«

Prav bi bilo, da bi Filip Jakob Repež dobil spominsko obeležje v Cerknici.

Repeževa pesmarice v knjižnici Cerknica | Foto: Valentin Schein

Gea navdušila žirijo

5. marca je v novih plesno-gledaliških prostorih Srednje vzgojiteljske šole in gimnazije Ljubljana potekal predizbor za 24. državno tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev Opus 1, ki se ga je letos prvič udeležila tudi devletna **Gea Modic** z Rakeka, članica sekcije za balet in sodobni ples KD Rak Rakek. V kategoriji A1 (od osem do deset let), v kateri je tekmovalo kar 53 mladih plesalcev, je s svojim avtorskim solom z naslovom Čutiti biti morje pod mentorstvom **Teje Novak** prepričala in navdušila tričlansko žirijo in se uvrstila na 24. državno tekmovanje Opus 1, ki se bo odvijalo 9. in 10. aprila na odru ljubljanskih Španskih borcev. Čeprav je prvotni namen tovrstnih tekmovanj vse prej kot tekmovalnost in uvrstitve, saj želijo v prvi vrsti vzpodbuditi mlade plesalce k samostojnemu ustvarjanju in plesnemu razvoju ter pridobivanju novih izkušenj, Gei iz srca čestitamo! *Avtor: Teja Novak*

Foto: Erna Udovič

Martin Krpan – diplomat

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica so predstavili knjigo *Diplomat* Martin Krpan, ki je napisana v slovenskem in angleškem jeziku. Avtor, **dr. Milan Jazbec** (na fotografiji levo), diplomat, izredni profesor diplomacije in pisatelj, je predstavil vrsto lastnosti, ki so tipične za diplomata in ki jih je našel tudi pri Martinu Krpanu: protokol (oblačenje), laskanje, pogajanja, protokol (zapis), hladnokrvnost, modrost, spomin, previdnost, pogum, takt, realizem, posrednost, neposrednost, ugled in besede. Domačin, ilustrator **Marjan Manček** je Krpanove značajske lastnosti spretno preli v izvirne in hudomušne ilustracije. Manček si je Martina Krpana zamislil kot hudomušnega in pretkanega možaka z brki. Večer je povezovala urednica založbe Forma 7 **Neva Brun**. Zvezda prireditve pa je bil tudi otroški pevski zbor cerkniške osnovne šole z učiteljicama **Dašo Joželj Kranjc** in **Nives Kemperle**. V predverju dvorane so si obiskovalci ogledali razstavo knjižnih izdaj Martina Krpana z ilustracijami **Hinka Smrekarja**, **Lojzeta Perka**, **Toneta Kralja**, **Iva Šubica** in ostalih.

Levstikov Martin Krpan, ki je zagledal luč sveta daljnega leta 1858, še vedno nagovarja ljudi in jim kaže pot.

Avtor: Marija Hribar

Foto: Arhiv KJUC

Mladi zbori vse boljši

V športni dvorani OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu je 15. marca v organizaciji cerkniške izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) in ob podpori občin Loška dolina, Cerknica in Bloke potekala revija otroških in mladinskih pevskih zborov *Mavrična pesem 2016*. Predstavilo se je kar dvanajst pevskih zborov iz šestih osnovnih šol. Iz občine Cerknica sta se revije udeležili osnovni šoli z Rakeka in iz Cerknice ter podružnični osnovni šoli iz Grahovega in Begunj. Posebej pozorno jim je tudi letos prisluhnil **Tomaž Habe**, priznani skladatelj, dirigent, violinist in glasbeni pedagog, ki je ovrednotil celetni trud mladih pevcev in zborovodkinj. Kot sta se strinjala **Tomaž Habe** in **Jožica Mlinar** iz območne izpostave JSKD, je revija dokaz, da so zborovodkinje in otroci iz leta v leto bolj prizadevni, kar se pozna tudi na kakovosti otroškega in mladinskega zborovskega petja v vseh treh občinah. Na strokovnem posvetu so se tudi dogovorili, da bodo pripravili poseben seminar za zborovodkinje in da bi se prihodnje leto, ob 100. obletnici smrti Frana Gerbiča, skladatelju radi poklonili s skupno pesmijo. *Avtor: Maruša Opeka*

Foto: Maruša Opeka

Košarkarski klub Cerknica gradi prihodnost

V pomladanskih mesecih se zaključi večina ligaških tekmovanj v posameznih športnih pano-gah. Za cerkniške košarkarje se je sezona končala 5. marca s porazom proti Kranjski Gori in končnim šestim mestom na lestvici 4. slovenske košarkarske lige. Za klub, ki je še ne tako dolgo nazaj igral v 1. B SKL, v zadnjih letih igrajo le domači igralci, posvečajo pa se predvsem delu z mladimi.

Že nekaj časa tako v Cerknici organizirajo rekreacijo za predšolske otroke, ki jo vodi nekdanji smučarski skakalec **Samo Gostiša**, otroci od 1. do 5. razreda pa že pričnejo s šolo košarke. To so otroci, ki se prvič soočajo s košarkarskimi elementi, zato imajo kategorijam prilagojene žoge in koše (višina 2.6 m). Šolo košarke izvajajo tudi na Rakeku in v Grahovem za vse otroke od 1. do 6. razreda. Košarkarji U9 (mlajši od 9 let) in U11 (mlajši od 11 let) pa nastopajo tudi na tekmovalni ravni pod okriljem KZS.

Čeprav so se Cerkničani rezultatsko malce oddaljili od uspehov, ki jih je klub dosegal pred leti, pa v svoje vrste pritegnejo mnogo mladih košarkarskih navdušencev, tako fantov kot deklet, ki se z veseljem udeležujejo treningov in tekem. Več informacij o delovanju kluba na www.kk-cerknica.si ali na Facebooku.

Kegljačice za evropski klubski pokal

Slovenski kegljači in kegljačice so zaključili z ligaškimi tekmovanji. Cerkničani so jih zaključili uspešno, v skladu s pričakovanji – prva ekipa kegljačic Bresta je osvojila drugo mesto v državi in se s tem uvrstila v tekmovanje za evropski klubski pokal.

Cerkniške kegljačice so zaostale le za favoriziranimi Celjankami ter z enakim številom točk kot tretjeuvrščeni Triglav osvojile drugo mesto. Kegljaki so na zadnji tekmi doma proti Litiji igrali za četrto mesto, ki še vodi v evropske pokale. Čeprav so skupno podrli 32 kegljev več, so izgubili in sezono zaključili kot peta kegljaška ekipa v Sloveniji. Druga ekipa cerkniških kegljačic, ki tekmuje v drugi slovenski ligi, je končala na tretjem mestu.

Za KK Cerknica v zadnjih letih igrajo le domači igralci, posvečajo pa se predvsem delu z mladimi. | Foto: arhiv KK Cerknica

Kljub zaključku lige pa se kegljaška tekmovanja nadaljujejo. Od 4. do 27. aprila na cerkniškem kegljišču namreč poteka tradicionalni, že 48. Gromov memorial, kjer poleg registriranih tekmovalcev tekmujejo tudi rekreativci. Finale bo v sredo, 27. aprila.

Začel se je ElgoNOVA Notranjski tekaški pokal

Pričela se je 11. sezona Notranjskega tekaškega pokala. Kot lansko leto bo tekače tudi letos čakalo devet preizkušenj, so pa organizatorji pripravili nekaj novosti. V okviru vsake tekaške prireditve bo poleg članskega in osnovnošolskih tekov potekal še CICI tek, namenjen predšolskim otrokom. Ta ne bo tekmovalnega značaja, mladi tekači pa bodo tekli povsem na začetku vsake prireditve, torej preden se začnejo osnovnošolski teki. Organizatorji so tudi spremenili traso Maistrovega teka, ki bo malce krajša (6,6 km namesto 8 km). Več informacij o posameznih tekih bo na voljo na spletni strani www.drustvo-sovica.si, kjer boste našli natančnejše opise tekov, pravila in rezultate.

datum	tek	dolžina
2. april	Maistrov tek	6,6 km
24. april	Tek na Križno goro	4 km
1. maj	Tek na Slivnico	9,5 km
5. junij	Tek ob Cerkniškem jezeru	11,5 km
13. avgust	Tek po sledih medveda (Loški potok)	7 km
11. september	Tek po Blokah	7,1 km
17. september	Logaški tek	11,2 km
1. oktober	Tek po polhovih stopinjah	14,6 km
9. oktober	Tek ob Karlovcu	9,7 km

ŠPORTNI SEMAFOR

NOGOMET

NK Cerknica, člani, 3. SNL zahod

15 tekem: 1 zmag, 4 remiji, 10 porazov - 10. mesto
12. 3. 2016 ILIRSKA BISTRICA : CERKNICA 2 : 1
20. 3. 2016 CERKNICA : MNK IZOLA 0 : 2

KOŠARKA

KK Cerknica, člani, 4. SKL zahod

18 tekem: 9 zmag, 9 porazov - 6. mesto
27. 2. 2016 KK Cerknica : KK Bloke 79 : 70
5. 3. 2016 Kranjska Gora : KK Cerknica 77 : 62

KK Cerknica, članice, 2. SKL

12 tekem: 5 zmag, 7 porazov - 8. mesto
27. 2. 2016 Janina : KK Cerknica 45 : 53
23. 3. 2016 Cerknica : Ilirija 47 : 56

KEGLJANJE

KK Brest Cerknica, člani, 1.A liga

18 tekem: 7 zmag, 2 remija, 9 porazov - 5. mesto
27. 2. 2016 Konstruktor I : Brest 7 : 1
5. 3. 2016 Brest : Calcit I 3 : 5
12. 3. 2016 Ljubelj I : Brest 6 : 2
19. 3. 2016 Brest : Litija 2001 I 3 : 5

KK Brest Cerknica, članice I, 1.A liga

18 tekem: 12 zmag, 2 remija, 4 porazi - 2. mesto
27. 2. 2016 Konstruktor : Brest I 3 : 5
5. 3. 2016 Brest I : Kamnik 4 : 4
12. 3. 2016 Ljubelj : Brest I 6 : 2
19. 3. 2016 Brest I : Impol 4 : 4

KK Brest Cerknica, članice II, 2. liga zahod

14 tekem: 9 zmag, 1 remi, 4 porazi - 3. mesto
26. 2. 2016 Brest II : Krka 5 : 3
5. 3. 2016 Vodnjak : Brest II 5 : 3
11. 3. 2016 Brest II : Medvode 6 : 2
19. 3. 2016 Kočevje : Brest II 8 : 3

NAMIZNI TENIS

Ping pong klub Rakek, člani, 2. SNTL

16 tekem: 5 zmag, 11 porazov - 8. mesto
12. 3. 2016 PPK Rakek : NTK Logatec 4 : 5

NAVIJAJMO ZA NAŠE!

KOŠARKA: Športna dvorana Cerknica
9. april: KK Cerknica (ž) : Konjice

1959 Jeršiče – dobili smo elektriko

Zopet sem se odpravila v hribe po nove zgodbe o naši hiši v vasi Jeršiče. Tokrat naju je z **Justino Srnel**, srčno gospo iz Čohovega, beseda popeljala v čas, ko so v vasi dobili elektriko. V Jeršiče je elektrika prišla leta 1952, na to leto se navezuje zgodba.

Ko prideš v staro hišo, jo vidiš tako, kot je danes, in si misliš, da je bilo vedno tako. Luči so vedno pridno gorele na sredini sobe, ko si pritisnil na gumb; bojler je pridno grel vodo za umivanje in pranje; štedilnik na drva je bil pač tam, ko niso uporabljali tega moderne na plin ali elektriko. A ni bilo vedno tako. Ljudje so včasih dosti bolje vedeli, do kdaj je zvečer še vedno svetlo in koliko petroleja je treba porabiti, da bo dlje zdržal. Justina, ki je kot mala deklica živela v naši hiši, se spominja, kako sta ob eni petrolejki starša zvečer izdelovala zobotrebce. »Bila sta vsak na enem koncu mize, jaz pa sem jih vezala,« pove. Ko jo vprašam, če je bilo v sobi kaj temačno, se nasmehne in reče: »Malo pa že!«

Justina mi je odlično opisala trenutek, ko so v vasi Jeršiče dobili elektriko. To je bil res poseben dan za vse. Bilo je leta 1952. Pove, da je bila celotna sprednja stran hiše obrasla s trto in da so ven gledala samo okna hiše, *štibla* in zgornje sobe. Ko so dobili elektriko, so po vseh sobah prižgali luči in cela družina je šla na cesto pogledat, kako se hiša lepo sveti. »Bilo nam je tako lepo in bili smo zelo srečni,« pove Justina.

Elektrika se na začetku še ni plačevala po porabi, ampak so jo na Jeršičah plačevali kot povsod drugod, pavšalno.

Kako je pa bilo potem z nakupom aparatov?

Spominja se, da so pri sosedovih, Dolesovih, imeli prvi likalnik. Ker je imela Justina veliko moških pri hiši in torej veliko srajc, si ga je izposojala pri sosedovih. Takšen aparat je delo namreč zelo olajšal, saj so tisti stari likalniki na žerjavico vzeli veliko časa. Kasneje se kot svojega prvega aparata spominja likalnika, ki ji ga je podaril stric **Jože Bavdek**, mesar iz Cerknice.

Fotografija Bavdkove domačije je nastala leta 1959. Trta še ni ozelenela, bilo je verjetno spomladi. Pred hišo stojijo **Justina Bavdek** (na sredini) ter hči **Justina Srnel**, rojena Bavdek, in sin **Miro Bavdek**.

Po poroki 1960 je v novi hiši na Čohovem še vedno prala perilo na roke, dokler ni po petih letih, ko je šla v službo, uspela kupiti pralnega stroja in hladilnika. »Veš, tudi pleničke smo izpirale v ledenem studencu pod vasjo, mi je sproti zmrznila obleka in še danes me vedno zebe v roke. Ni bilo tako kot danes!«

Pralni stroj si je kupila pri Strletovih na Sv. Vidu, bil je Gorenjev in *druga klasa*. Kljub temu je delal 40 let brez popravila. Justina se tudi spominja, da je bil na začetku električni tok tako švoh, da se je pralni stroj le s težavo izklopil. Stal je v kuhinji in se revček ves tresel, preden se je uspel izklopiti.

Prvo televizijo je kupila v Nami v Ljubljani, ko je šla delat. Spominja se človeka, ki si je takrat že kupoval novo barvno televizijo. Odslovil jo je z besedami: »Jaz sem se črno-bele že naveličal!« No, ko vzameš posojilo za dve leti, da si kupiš svojo prvo črno-belo televizijo, so to kar težke besede. Kot zakleto je ravno ta televizija neprestano nagajala in bi jo že vrgli v graben, če je ne bi tako stežka odplačali.

Notranjske artikulacije

Avtor: Artikula

Kako se kaj razumete z muhastim Aprilom? Že jurišate po vrtu z lopato in motiko ali se še kar ne morete spraviti k delu? Če drži slednje, gotovo niste edini:

»Toliko dela me čaka zunaj, že vsa semena in sadike so pripravljene, pa vse stoji.«

»To ti ni prav nič podobno.«

»Vem. Ampak letos sem že od februarja čisto brez *spsha*.«

spsh = energija, volja, moč

So ptički se ženili

12. marca je bilo Gregorjevo in tega dne se po ljudskem izročilu ženijo ptički. Praznik, povezan z zaljubljenici, smo obeležili tudi v vrtcu Martin Krpan Cerknica.

Strokovne delavke oddelkov 3-4 let smo otrokom pripravile izmenjavo igralnic, ki so vključevale dejavnosti, povezane s to pomladansko šego. Tako so otroci v različnih igralnicah spoznavali pesmico o sinički, gibalno igrico Ptički v svoja gnezda, pobarvanko zaljubljenih ptičkov ter pravljico o slavčku Svitu.

Po zaključenih delavnicah smo se vse skupine, s kljunčki na glavah, zbrale na igrišču, kjer smo zaplesali

ob glasbi *So ptički se ženili*. Očitno so se ptički razveselili našega petja in plesa, saj so nas presenetili s košaro, polno piškotov.

Avtor: Nika Jerman in Petra Črnelj

Nastop najljubših pesmi

Koncertna dvorana Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica je bila 9. marca rezervirana za mlade pevce in flvistike, ki vadijo pod mentorstvom učiteljice petja in prečne flavte **Rebeke Hren Dragolič**. Razrednemu nastopu so dali naslov *Moja najljubša pesem*, saj so mladi nastopili s skladbo po svojem izboru, publiku pa so tudi povedali, zakaj jim je ljuba. Na prireditvi se je skupaj predstavilo 16 učenec in učenc različnih starosti. Rebeka Hren Dragolič je povedala, da so tovrstne priložnosti izrednega pomena, saj se mladi le na ta način lahko naučijo samozavestnega nastopanja, poleg

tega pa tako približajo glasbeno šolo tudi staršem in širšemu občinstvu.

Avtor: Maruša Opeka

Foto: Tine Šubic

Operni pevec v vrtcu na Rakeku

Otroci se z glasbo srečujejo vsakodnevno, na različne načine in ob različnih priložnostih. Srečanje z opernim petjem pa ni ravno nekaj vsakdanjega. Zato smo v vrtcu tokrat gostili opernega pevca **Jožeta Oblaka**. Operno petje je predstavil v vlogi prijaznega vojaka, Luciferja in v vlogi Dragonarja. Pesmi nam je zapel v različnih jezikih. Pri petju sta ga spremljala **Tadej Zalar** na klaviaturah in **Urban Malc** na klavirski harmoniki. Seveda so na koncu svoje pevske talente pokazali tudi otroci. Vsi smo se zelo zabavali.

Dopoldneve pa so nam glasbeno popestrili tudi varovanci cerkniške enote Varstveno-delovnega centra, violončelist **Jan Petrič**, baritonist **Klemen Škrlič**, flvistka **Katjuša Stefanovska** in violinistka **Ajda Perko**. Strokovne delavke se vsem lepo zahvaljujemo.

Avtor: Andreja Primožič

Kako ustrezno skrbeti za Cerknliško jezero?

V zadnjih nekaj mesecih ste lahko na tej strani prebrali precej mnenj in zgodovinskih dejstev o posegih v Cerknliško jezero. Marsikje po svetu napak iz preteklosti skorajda ni več moč popraviti. Na Cerknliškem jezeru pa imamo vsi skupaj priložnost, da stvari v naslednjih letih precej izboljšamo.

Notranjski park se namreč poteguje za evropski denar, s katerim bi popravili nekatere zgodovinske napake. Ljudje so namreč v želji, da bi voda z jezera hitreje odtekala in bi bilo kmetovanje lažje, potoke speljali v ravne odtočne kanale. Danes so ti kanali marsikje zamuljeni, prerasli z grmovjem, travinjem. Podobno pa velja tudi za stare opuščene struge na Cerknliškem jezeru.

Notranjski park se bo v naslednjih letih previdno in pod nadzorom strokovnjakov lotil obnove starih strug potokov. Ta naloga bo le popravila stare napake. Nič drugega. Jezeru vrnila, kar mu je bilo

odvzeto. In jezero povrnila v stanje, kakršno je bilo, preden je človek dramatično posegel vanj.

Zakaj bi to sploh počeli?

Najprej moram poudariti, da 80 odstotkov človekovih potreb izvira iz naravnih virov! Nato moramo vedeti, da letno na svetu izumre tisoč rastlinskih in živalskih vrst. Saj veste, ko ne bo več čebel oziroma opraševalcev, ne bo več niti človeka. Zdi se, da se nas to ne tiče, ampak to ne drži.

Cerkniško jezero je mednarodno pomembno mokrišče. Mokrišča pa so največji zaklad celotne naravne verige, ki tudi človeku omogoča življenje.

Obnova starih strug nam prinaša nekaj ključnih pogojev, da bo ta naravna veriga še naprej delovala. Voda bo v velikih sušah vendarle obstala v starih strugah, saj bodo imele te več prostornine kot sedanjí izravnani kanali. To je prostor za majhne živali in rastline, dvoživke, ribe in seveda tudi za človeka. Da ob urejeni strugi kosi, ribari ali pa se le sprehaja. Pomembno je tudi to, da na ta način omilimo vpliv visokih vod, saj v tem primeru voda počasneje in redkeje prestopi bregove ter zalije zasebno lastnino. S povečanim zadrževanjem vode v suši pa dosežemo tudi boljše čiščenje snovi v vodi in manjši vpliv onesnaženja po toku navzdol. To zadnje je posebej pomembno za vodno zajetje v Malnih in ljudi iz sosednjih občin.

Tudi nova delovna mesta

Tovrstni projekti, katerim Evropa posveča vse več pozornosti, so dobri tudi iz drugih razlogov. Odprlo se bo nekaj novih delovnih mest. Uredilo se bo nekaj sprehajalnih poti, pa tri plavajoče pomole. Na ta način tudi na Cerknliškem jezeru vzpostavljamo nek red, ki je značilen tudi za številna druga svetovno znana jezera. In seveda tako varujemo zasebno lastnino ljudi, saj obiskovalci ne bodo več tavalí, kjerkoli se jim zazdi. Projekt predvideva še postavitev štirih manjših opazovalnic za ptice na bregovih jezera, ki bodo odprte za vse - domačine, izletnike in obiskovalce.

Foto: arhiv NRP

Gradimo s srcem.

Prodajni salon SMG
Čabranska 8, 1380 Cerknica
(stavba avtobusne postaje)
info@smg.si
www.smg.si

SUHOMONTAŽNA GRADNJA

T: 040 899 728

**OKNA & VRATA
ENERGIJSKE SANACIJE
NOTRANJA ZAKLJUČNA DELA
PROJEKTIRANJE & INŽENIRING**

v razpisu
EKO SKLADA 2016
do 30%
nepovratnih
sredstev

- Plačila na obroke brez obresti
- Brezobrestni krediti do 20.000€
- Nepovratna sredstva eko sklada

EKOSKLAD 2016 - do 30% nepovratnih sredstev

**Bi radi pridobili sredstva, pa ne veste, kako pripraviti dokumentacijo?
V PODJETJU SMG UREDIMO VSE ZA CELOVITO ENERGIJSKO OBNOVO.**

EKO SKLAD, Slovenski okoljski javni sklad, je v začetku marca objavil **JAVNI POZIV 37SUB-OB16 Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb.**

Eko sklad
Slovenski
okoljski
javni sklad

Sredstva lahko pridobite za **11 različnih ukrepov (A-K)**, med katerimi so tudi **E-** vgradnja energijsko učinkovitega lesenega zunanjega stavbnega pohištva v starejši stanovanjski stavbi, **F-** toplotna izolacija fasade starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe, **G-** toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru v starejši eno- ali dvostanovanjski stavbi in **J-** celovita obnova starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe, pri kateri lahko dobite do 30 % povrnjenih nepovratnih sredstev. Celoten poziv najdete na www.ekosklad.si.

Pomagamo vam pri pripravi vse potrebne dokumentacije in potem v skladu z zahtevami Eko sklada izvedemo posamezne ukrepe ali kompletno adaptacijo.

Za brezplačno svetovanje strankam se lahko oglasite tudi v našem salonu ali za termin pokličete na **040 899 728**.

K8 dizajn
sandra@k8dizajn.si • 040 36 44 33
www.k8dizajn.si

SLIVNIŠKI pogledi	VELIK KOS POHIŠTVA	PRIPRAVA ZA BEZANJE	TINE LOGAR	KONEC GESLA	ZELENKAST IZLOČEK JETRNJIH CELIC	IVAN URBANČIČ	TRDOTA, TRDNOST	ANGLEŠKI GLASBENIK (BRIAN)	TANČICA, PAJCOLAN			
OBTOŽBA												
DRUGO NAJVEČJE MESTO V AVSTRALJI												
ALEŠ ZALAR SKUPEN GOZD, PASNIK			LADO LESKOVAR STROKOV. ZA FIZIKO			DOLINA ODTENEK, RAZLICIKA						
								KABARETNA POPEVKA	NOETOVA BARKA			
 OKUSEN MORSKI RAK	LETenJE, LET	DRUŽINA IZDELOVAL. VIOLIN V CREMONI	NED BEATTY	IDOL SVETIŠČE V MEKI		ANTIČNO IME OTOKA VISA NATRIJ						
PREBIVAL. ŠPANIJE					ČISTILEC ZRAKA Z OZONOM KRISTUS							
STROJ ZA ŽETJE ŽITA					PISATELJ CANKAR ARG. NOG. (DIEGO A.)			NIKA KLJUN IZR. NOGOM. TRENER GRANT				
KRILO RIMSKE LEGIJE			PREBIVAL. ANAMA AKTINIJ			NORDJUSKA PRIPOVED LJUBEZEN. ZMENEK						
APOSTROFA V PESNIŠTVU ALI GOVORNIŠTVU					NARAVA, ČUD IVERNA PLOŠČA			NEPREMOČLJIVA ŠPORTNA VETROVKA	DRŽAVA V SKANDINAVIJI			
LETEČA PERNATA ŽIVAL				OPERNI SPEV			IT. IGRALEC VALLONE NERAZLOČNA ČRKA					
Grafično oblikovanje: logotipov, vizitk, knjig, brošur, transparentov, plakatov, letakov, zgibank, oglasov, koledarjev, spletnih pasic ... www.k8dizajn.si <i>inovativnost, odzivnost, odlične reference, sveže ideje, dolgoletne izkušnje</i> 					PREBIVAL. RAVEN NA KOROŠKEM							
					MESTO NA NIZOZEMSKEM			AM. IGRAL. (MATT) KITAJSKI BUDIZEM				
					NEKDANJI SL. SMUČ. SKAKALEC (BOGDAN)					RISTO SAVIN RADON		
					NEGATIVNA OCENA				ZADNJA OKONČINA PRI ŽABI			
					AMERIŠKI IGRALEC (JAMES)					KANADSKI PEVEC (PAUL)		

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): PRIZIDAVA, REZLJALEC, INK, AVARI, ROUS, ORNE, DEMŠAR, CER, ČOLNARJENJE PO, ALIANSA, JAPONEC, RJAVKA, DAVEŽ, LO, DAN, ELST, EREVAN, ARA, ROT, MC, RAPA, AMI, MULE, KRAŠKIH, RV, POLJIH, SOL, SKALARICA, TAKT, TRIK.

Nagradno geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **21. aprila**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih pripeva pokrovitelj tokratne križanke, **K8 dizajn, Sandra Pohole s. p.**:

- 1. nagrada:** deset prašičkov za srečo
- 2. nagrada:** dve knjižici (Kmetija in Plodovi narave)
- 3. nagrada:** štiri razglednice z motivi Cerknškega jezera in Rakovega Škočjana

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku maja 2016.

V uredništvo je prispelo 61 pravih rešitev prejšnje križanke. Med njimi smo izžrebali tri nagrajence, ki prejmejo nagrade pokrovitelja **Tur Servis, d.o.o., Cerknica**.

- 1. nagrada** (poldnevno čolnarjenje po Cerknškem jezeru za dve osebi): **Katja Osredkar**, Celovška 185, 1000 Ljubljana
- 2. nagrada** (izposoja kanuja za pet ur): **Đurđa Oblak**, Unec 137, 1381 Rakek
- 3. nagrada** (majica Tur Servis): **Andreja Mahne**, Bračičeva 1, 1380 Cerknica.

Nagrade lahko nagrajenci prevzamejo v **Tur Servisu** (po predhodnem klicu na (01) 705 05 60).

... v aprilu:

Ko popki se odpirajo

Slikarska razstava članov Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica Galerija Krpan

organizator: Društvo notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica
Razstava bo na ogled do 14. aprila

Razstava prispelih logotipov na natečaj za izdelavo logotipa za Zbirko notranjska beseda

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
Razstava bo na ogled do konca aprila.

James Joyce: razstava ob 75-letnici smrti

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, enota Rakek
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
Razstava bo na ogled do konca aprila.

Martin Krpan - razstava

Razstava različnih izdaj Levstikovove povesti o bloškem junaku.
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
Razstava bo na ogled do konca aprila.

Helena Škrjč - razstava unikatnih čipk

razstavnih vitrin cerkniške knjižnice
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
Razstava bo na ogled do 4. maja

ponedeljek, 4., in torek, 5. april

Pravljica ura z ustvarjalno delavnico ob 17. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, enota Rakek
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

torek, 5. april

Ministrstvo za kulturo RS – Medijske strategije ob 17. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

sreda, 6. april

Slavnostna podelitev Gerbičevih nagrad in priznanj
Podelitev priznanj za življenjsko delo in za izjemne dosežke glasbenim pedagogom na področju glasbene vzgoje in izobraževanja. Govornika na prireditvi bosta mag. Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta, in dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije.
ob 16. uri, Kulturni dom Cerknica

organizator: Zveza slovenskih glasbenih šol in Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica

Sto prašičkov poje: Ljubezen premaga vse (predstavitve knjige)

Predstavitve bodo popestrile avtorske pesmi Frodo and The Suzukies, sledi podpisovanje knjig in sebkanje z avtorji.
ob 19. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

sobota, 9. april

MACE se predstavijo
Prikaz twirling in mažoretnih koreografij za državno prvenstvo.
ob 18. uri, Športna dvorana Cerknica
organizator: Mažoretni twirling in plesni klub MACE

torek, 12. april

Za sanjami
Otroška plesna predstava, celovečerna predstavitev otroškega in mladinskega sodobno plesnega ustvarjanja v občini Cerknica, plešejo otroci iz Cerknice, Rakeka, Loške doline in okolice.
ob 18. uri, Kulturni dom Cerknica
organizator: Kulturno izobraževalno društvo Plesonoga

sreda, 13. april

Srečanje bralnega kluba
Beremo knjigo Williama Shakespeara po izbiri.
ob 19. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

četrtak, 14. april

Fanči Pevdih: Male skrivnosti velikih vrtnarskih mojstrov ob 18. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

Maja Cerar: otvoritev likovne razstave

ob 19. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, enota Rakek
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
Razstava bo na ogled do 9. maja 2016

petek, 15. april

Vanda Šega: Nikogaršnja (predstavitve romana) ob 19. uri, Kulturni dom Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

sreda, 20. april

Mitja Manček - animirani filmi
Domačin Mitja Manček bo predstavil svoje avtorsko delo na področju

animiranega filma in tudi krajše animacije, ki so jih osnovnošolci pod njegovim mentorstvom ustvarjali na delavnica na Notranjskem.
ob 19. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

četrtak, 21. april

Otvoritev razstave akvarelov
Razstavlja slikar Janez Dragolič, član Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica. Vstop je prost.
ob 18. uri, Galerija Krpan Cerknica
organizator: Društvo notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica
Razstava bo na ogled do 12. maja 2016.

petek, 22. april

Andrej Rozman Roza - Noč knjige 2016
Noč knjige bo popestril literarno-

gledališki nastop igralca, pesnika in režiserja, ki z improvizacijo poskrbi, da je vsak nastop samosvoj dogodek.
ob 19. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

... v maju:

sreda, 4. maj

Emilija Pavlič: Nasveti za ekološki način kuhanja: hladen začetek kuhanja in peke naše domače hrane
Za varno in zdravo kuhanje in smisel družinskega kuhanja vas bo navdušila kuharica Emilija Pavlič.
ob 19. uri, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

**NOTRANJSKI
REGIJSKI PARK
KULTURNI DOM**

PROGRAM PRIREDITEV

APRIL

Organizator: Notranjski regijski park.
Predprodaja vstopnic:
Petrol Cerknica, Tur Servis, Avtoštil in OMV Rakek.
Predprodaja na spletu: www.mojekarte.si

PETEK, 1. APRIL, OB 18.00 (VSTOPNINA: 3 €)
SVET JE KAKOR RINGARAJA - glasbeno - literarni večer z Anjo Stefan
Nastopajo: Anja Stefan, glasbeniki Boštjan Gombač, Nina Stmad, Blaž Celarc, Andraž Mazi, Metod Banko in Ziga Golob, urednica Irena Matko - Lukan in Otroški pevski zbor OŠ Notranjski odred Cerknica. Za otroke od 4. leta dalje in odrasle.
Ob izidu knjige Svet je kakor ringaraja, antologije pesmi, pravljic in ugank Anje Stefan, je izšla tudi istoimenska zgoščenka, ki jo je pripravil Boštjan Gombač s svojimi glasbenimi sodelavci. Avtorica in glasbeniki bodo na odru združili moči in nas popestrili na literarno-glasbeni sprehod skozi Anjino literarno delo.
ORGANIZATOR: KULTURNI DOM CERKNICA, KNJIŽNICA JOŽETA UDOVIČA, JSKD CERKNICA IN ALPOD D.O.O.

SOBOTA, 2. APRIL, OB 19.00 (VSTOP PROST)
KONCERT MPEŽ KD RAK RAKEK
ORGANIZATOR: KD RAK RAKEK

TOREK, 12. APRIL, OB 18.00 (VSTOP PROST)
ZA SANJAMI - otroška plesna predstava v produkciji KID Plesonoga
ORGANIZATOR: KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO PLESONOGA

PETEK, 15. APRIL, OB 19.00 (VSTOP PROST)
NIKOGARŠNJA - predstavitev novega romana Vande Šega
ORGANIZATOR: KNJIŽNICA JOŽETA UDOVIČA CERKNICA IN KULTURNI DOM CERKNICA

SOBOTA, 16. APRIL, OB 10.00 (VSTOPNINA: 4 €)
VIDKOVA SRAJČICA - lutkovna predstava za otroke od 3. leta starosti dalje
Otrok, mama, bratci in sestrice, postelja, žlička in skodelica s kačko - varen dom, kjer jemo, spimo in se igramo. Svet, ki ga otrok prepozna iz lastnega vsakdana. Zunaj hiše: travnik, potok, grmovje in živali, ki jih otrok opazuje. Glej, pajek na pajčevini, ptici v zraku, bela ovca na travniku! Sonce na nebu in oblaki! Tudi njih malček že pozna, nekatere z dvoršča, druge iz slikanic, saj ovčke in rake naši otroci prvič vidijo tam. Levstikov Videk v izvedbi gledališča FRU-FRU je predstava, namenjena najmlajšim, ne le po vsebini, ampak tudi po likovni podobi, polni mehkih form, toplih materialov in živih barv, ki se v posebnem, počasnem ritmu predstave prepletajo z glasovi ritmi-ziranih in petih besed in drobnih instrumentov.
ORGANIZATOR: KULTURNI DOM CERKNICA

PETEK, 22. APRIL, OB 10.00 (VSTOP PROST)
GLASBENA MATINEJA ZA PREDŠOLSKE OTROKE
ORGANIZATOR: GLASBENA ŠOLA FRANA GERBIČA CERKNICA

Več o vsebini predstav: www.cerknica.si, www.facebook.com/kulturni.cerknica

DAN NOTRANJSKEGA PARKA

Cerkniško jezero, nedelja, 22. maj 2016

BREZPLAČNE AKTIVNOSTI

- 8:00 **foto delavnica** na Cerkniškem jezeru (vodi Jošt Stergaršek)
- 9:00 **kolesarjenje** po Menišiji (vodi TD Menišija)
- 10:00 **opazovanje in obročkanje ptic** na Cerkniškem jezeru (vodita Tine Schein in Dare Fekonja)
- 11:00 **kulturni program ob zaključku** Tedna ljubiteljske kulture (organizacija JSKD OI Cerknica)
- 13:00 **kolesarjenje** po Rakovem Škocjanu (vodi TD Rak)
- 14:00 **Pustolovščina z Jezerkom** (vodi Helena Vičič)
- 15:00 **kulturni program ob zaključku** Tedna ljubiteljske kulture (organizacija JSKD OI Cerknica)
- 16:00 **strokovna ekskurzija** na temo amfibijskih rastlin na Cerkniškem jezeru (vodi Marjeta Cvetko)

OKUSI NOTRANJSKE

10:00 do 17:00

- pokušina** notranjskih dobrot v izvedbi kmetij, društev in posameznikov
- sejem in prikaz** domačih obrti
- poligon in delavnice** za otroke (Skavti Cerknica)

OSTALI DOGODKI

možnost izposoje koles (RentTheGreen), kanujev (TurServis) in vožnje z drevakom (Hiša izročila)

- 11:00 muzej Jezerski hram
- 14:00 pohod po Jankovih stopinjah (info: Kmetija T'Dolenj, Laze pri Gorenjem Jezeru)
- 15:00 ogled Križne jame (info: Društvo ljubiteljev Križne jame)
- 16:00 muzej Jezerski hram

www.notranjski-park.si

Dan parka 2016

Oblikovanje: H8 dizajn
Foto: Paolo Tanze

V primeru slabega vremena bo prireditev izvedena 29. maja 2016.

OBČINA
CERNICA

NOTRANJSKI
REGIJSKI PARK